

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
31. DECEMBAR 2019. GODINE I
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 2
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	3
Izveštaj o ostalom rezultatu	4
Bilans stanja	5
Izveštaj o tokovima gotovine	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Napomene uz finansijske izveštaje	8 - 89
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA MOBI BANKE A.D., BEOGRAD

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Mobi banke a.d., Beograd (u daljem tekstu: "Banka") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2019. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Standardim revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju nezavisnog revizora u sekciji o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva Banke za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevarne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevarne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno odgovarajućih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevarne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevarna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu odgovarajuća, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Ocenjujemo celokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li finansijski izveštaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju i Upravnim odborom Banke u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Izveštaj o drugim pravnim i zakonskim zahtevima

Izvršili smo pregled godišnjeg izveštaja o poslovanju Banke. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa propisima Republike Srbije. Naša odgovornost je da ocenimo da li je godišnji izveštaj o poslovanju usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu. Naše procedure u vezi godišnjeg izveštaja o poslovanju su bile ograničene na procenjivanje da li su računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju usklađene sa godišnjim finansijskim izveštajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u godišnji izveštaj o poslovanju koje proističu iz nerevidiranih finansijskih ili drugih evidencija. Po našem mišljenju, računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju su usklađene, po svim materijalno značajnim aspektima, sa finansijskim izveštajima Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2019. godine.

U Beogradu, 6. april 2020. godine

Danijela Mirković,
Ovlašćeni revizor,
za Ernst & Young d.o.o. Beograd

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2019.	2018.
Prihodi od kamata	5	844.862	837.401
Rashodi od kamata	5	(233.094)	(251.648)
Neto prihod po osnovu kamata		611.768	585.753
Prihodi od naknada i provizija	6	716.108	623.895
Rashodi od naknada i provizija	6	(530.686)	(434.219)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		185.422	189.676
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	7	-	(1.920)
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8	203.997	150.342
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9	(72.801)	(87.660)
Ostali poslovnih prihodi	10	3.887	4.156
Ukupan neto poslovni prihod		932.273	840.347
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11	(503.258)	(511.779)
Troškovi amortizacije	12	(261.655)	(236.152)
Ostali prihodi	13	52.711	24.286
Ostali rashodi	14	(697.739)	(726.195)
Gubitak pre oporezivanja		(477.668)	(609.493)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	15	-	7.569
Gubitak po osnovu odloženih poreza	15	(13.888)	-
Gubitak nakon oporezivanja		(491.556)	(601.924)

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 6. april 2020. godine

Marija Popović
100100511

Digitally signed by Marija
Popović 100100511
Date: 2020.04.04 12:52:37
+02'00'

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Polovina
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine

(U hiljadama dinara)

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
GUBITAK PERIODA	<u>(491.556)</u>	<u>(601.924)</u>
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Aktuarski dobici/(gubici)	<u>(552)</u>	<u>157</u>
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti Reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Pozitivni efekti promene dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	9.525	30.943
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat	<u>(576)</u>	<u>(4.284)</u>
Ukupan ostali rezultat perioda	<u>8.397</u>	<u>26.816</u>
UKUPAN NEGATIVAN REZULTAT PERIODA	<u>(483.159)</u>	<u>(575.108)</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 6. april 2020. godine

Marija Popović
100100511

Digitally signed by Marija
Popović 100100511
Date: 2020.04.04 12:53:22
+02'00'

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Polovina
Član Izvršnog odbora

BILANS STANJA

Na dan 31. decembar 2019. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomene	31.12.2019.	31.12.2018.
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	16	3.776.531	3.033.448
Založena finansijska sredstva	17	-	242.391
Hartije od vrednosti	18	5.978.056	3.429.203
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	3.575.480	1.625.004
Kredit i potraživanja od komitenata	20	5.588.845	6.725.842
Nematerijalna imovina	21	266.169	302.441
Nekretnine, postrojenja i oprema	22	492.453	301.050
Tekuća poreska sredstva		4	4
Odložena poreska sredstva	15	-	108
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	23	19.674	20.956
Ostala sredstva	24	259.430	250.514
Ukupno aktiva		19.956.642	15.930.961
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	645	248.566
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	26	13.969.631	13.289.830
Subordinirane obaveze	27	467.469	468.428
Rezervisanja	28	94.617	36.312
Odložene poreske obaveze	15	14.356	-
Ostale obaveze	29	670.547	392.996
Ukupno obaveze		15.217.265	14.436.132
Kapital	30		
Akcijski kapital		10.280.853	6.553.146
Gubitak		(5.633.849)	(5.142.293)
Rezerve		92.373	83.976
Ukupno kapital		4.739.377	1.494.829
Ukupno pasiva		19.956.642	15.930.961

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 6. april 2020. godine

Marija Popović 100100511 Digitally signed by Marija Popović 100100511
Date: 2020.04.04 12:53:58 +02'00'

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Polovina
Član Izvršnog odbora

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

	2019.	2018.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.629.921	1.620.343
Prilivi od kamata	801.176	818.788
Prilivi od naknada	759.065	657.885
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	69.680	143.670
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.991.482)	(1.948.233)
Odlivi po osnovu kamata	(212.765)	(224.287)
Odlivi po osnovu naknada	(527.156)	(439.808)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(521.497)	(518.149)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(43.838)	(37.001)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(686.226)	(728.978)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	(361.561)	(327.880)
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	415.996	1.271.149
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	415.996	1.271.149
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(3.459.005)	(724.150)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(914.718)	(256.156)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti, derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	(2.544.277)	(467.994)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(3.404.570)	219.119
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	3.552	2.114
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	3.552	2.114
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(118.188)	(128.084)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(118.188)	(128.084)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(114.636)	(125.970)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.727.707	354.297
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	3.727.707	354.297
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(17.577)	(18.597)
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza	(17.577)	(18.597)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.710.130	335.700
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	(5.777.176)	3.247.903
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(5.586.252)	2.819.054
NETO (SMANJENJE)/POVEĆANJE GOTOVINE	190.924	428.849
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	3.260.245	2.681.054
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	203.926	150.342
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	3.655.095	3.260.245

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 6. april 2020. godine

Marija Popović 100100511

Digitally signed by Marija Popović 100100511
Date: 2020.04.04 12:54:53 +02'00'Marija Popović
Predsednik Izvršnog odboraMiloš Polovina
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine
(U hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve (potražni saldo)	Gubitak	Ukupno
Početo stanje na dan 1. januara 2018. godine	6.198.849	53.807	(4.538.556)	1.714.100
Efekat prve primene MSFI 9	-	3.353	(1.813)	1.540
Korigovano početo stanje na dan 1. januara 2018. godine	6.198.849	57.160	(4.540.369)	1.715.640
Ukupan pozitivan (negativan) rezultat perioda	-	26.816	-	26.816
Gubitak tekuće godine	-	-	(601.924)	(601.924)
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu - povećanje	354.297	-	-	354.297
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	6.553.146	83.976	(5.142.293)	1.494.829
Početo stanje na dan 1. januara 2019. godine	6.553.146	83.976	(5.142.293)	1.494.829
Ukupan pozitivan (negativan) rezultat perioda	-	8.397	-	8.397
Gubitak tekuće godine	-	-	(491.556)	(491.556)
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu - povećanje	3.727.707	-	-	3.727.707
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	10.280.853	92.373	(5.633.849)	4.739.377

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 6. april 2020. godine

Marija Popović 100100511 Digitally signed by Marija Popović 100100511
Date: 2020.04.04 12:55:27 +02'00'

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Polovina

Miloš Polovina
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Mobi banka a.d., Beograd (u daljem tekstu "Banka") je osnovana kao akcionarsko društvo 15. maja 1996. godine u skladu sa Odlukom o osnivanju od 25. aprila 1996. godine. Naziv Banke prilikom osnivanja bio je Alco banka a.d., Beograd.

Banka je registrovana kod Privrednog suda u Beogradu, pod brojem Fi-8660/96 15. maja 1996. godine u registarskom ulošku I-76963-00. Narodna banka Jugoslavije je rešenjem br. 346 od 24. aprila 1996. godine izdala dozvolu za rad Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta depozita;
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita;
- devizne, devizno-valutne i menjačke poslove;
- garancijske poslove;
- depo poslove;
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti;
- obavljanje platnog prometa;
- posredovanje u trgovini hartijama od vrednosti;
- kupovinu i naplatu potraživanja;
- poslove finansijskog inženjeringa i konsaltinga i
- pružanje drugih finansijskih usluga.

Rešenjem Narodne banke Srbije br. 32/03 od 2. aprila 2003. godine Banka ima dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (veliko ovlašćenje).

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu Posl. br. V-Fi - 7016/04 od 29. juna 2004. godine izvršen je upis u sudski registar promene naziva Banke, odnosno umesto naziva Alco banka a.d., Beograd, Požeška 65/b, upisan je nov naziv, A banka a.d., Beograd, Požeška 65/b. Ostali podaci ostali su nepromenjeni. Narodna banka Srbije je svojim rešenjem G.br. 11970 od 2. novembra 2007. godine dala saglasnost na Predlog izmena i dopuna Ugovora o osnivanju i na Predlog Statuta A banke a.d., Beograd, koje je utvrdio Upravni odbor Banke svojim Odlukama br. 12199/07 i 12200/07, na sednici održanoj dana 20. septembra 2007. godine.

Bankom su do 12. juna 2007. godine upravljali akcionari srazmerno visini svog uloga u akcionarskom kapitalu Banke. Od 13. juna 2007. godine, sve akcije Banke (100%) preuzelo je društvo KBC Insurance NV, Belgija, čiji matični entitet grupe je KBC Group NV, Belgija.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 11511/2008 od 5. marta 2008. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv A banka a.d. Beograd, Požeška 65/b i upisan je naziv KBC banka a.d., Beograd, Požeška 65/b.

19. decembra 2013. godine akcije KBC banke a.d., Beograd preuzete su od strane Telenor Danmark Holding A/S, Danska, deo Telenor Grupe sa sedištem u Norveškoj. Time je ispunjena obaveza na osnovu ugovora, potpisanog 29. aprila 2013. godine, kojim je Telenor Grupa preuzela 100 odsto akcija u KBC Banci, dok je Societe Generale banka preuzela najveći deo portfolija klijenata.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 38971/2014 od 09. maja 2014. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv KBC banka a.d., Beograd i upisan je naziv Telenor banka a.d., Beograd.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI (nastavak)

10. septembra 2014. godine i zvanično je predstavljena u javnosti Telenor banka kao prva on line mobilna banka u regionu sa novim modelom poslovanja. U fokusu nove strategije je pružanje inovativnih finansijskih usluga fizičkim licima iz domena internet i mobilnog bankarstva. Komunikaciju sa korisnicima banka obavlja preko internet i mobilne aplikacije kao i mreže Telenor prodavnica u Srbiji.

Dana 20. februara 2019. godine izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji, a na osnovu prethodno potpisanog Ugovora o prodaji akcija. Potpisivanjem ovog ugovora i transferom akcija, PPF Financial Holdings B.V. postao je 100% vlasnik banke. PPF Financial Holding B.V u svom sastavu ima finansijske institucije u centralnoj i istočnoj Evropi, Aziji i SAD-u, a deo je PP Group N.V. jedne od najvećih investicionih grupa u centralnoj i istočnoj Evropi sa investicijama u različitim industrijama.

Rešenjem agencije za privredne registre br. 119465/2019 od 10. oktobra 2019. godine godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv Telenor banka a.d., Beograd i upisan je naziv Mobi banka a.d., Beograd.

Model poslovanja banke nije promenjen nakon promene vlasničke strukture, banka je i dalje usmerena na pružanje finansijskih usluga fizičkim licima prvenstveno kroz on-line kanale.

Banka je svoje poslovanje obavljala preko sedišta u Novom Beogradu, Omladinskih brigada br. 90v i jednoj ekspozituri sa sedištem na istoj adresi.

Banka je na dan 31. decembra 2019. godine imala 192 zaposlena (31. decembra 2018. godine: 174 zaposlenih).

Matični broj Banke je 17138669. Poreski identifikacioni broj Banke je 100000049.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 71/2014 i 135/2014, 101/2017 , 38/2018 i 103/2018).

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat I finansijskih sredstava po fer vrednosti iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha
- sredstava namenjenih prodaji iskazanih po fer vrednosti.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara (RSD '000), osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojena od strane Banke od 1. januara 2019. godine:

▶ **MSFI 16 Lizing**

MSFI 16 definiše principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga za obe strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahteva da zajmoprimac prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izveštajima. Zajmoprimci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromenjeno. Rukovodstvo je izvršilo procenu uticaja standarda, a detalji su navedeni u Napomeni 4.

▶ **MSFI 9: Funkcija pretplate sa negativnom nadoknadom (Izmena)**

Izmena omogućava da finansijska imovina sa funkcijom pretplate koja dozvoljava ili zahteva od ugovorne strane u ugovoru ili da plati ili primi razumnu kompenzaciju za raniji raskid ugovora (tako da iz perspektive vlasnika imovine može biti "negativne nadoknade"), da bude vrednovana po amortizovanom trošku ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

▶ **MRS 28: Dugoročna ulaganja u pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima (Izmene)**

Izmene i dopune se odnose na to da li merenje, narocito zahtevi za umanjenje (ispravku) vrednosti, dugoročnih ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja koja, u suštini, čine deo "neto investicije" u pridruženom društvu ili zajedničkom ulaganju, treba da budu regulisani MSFI 9, MRS 28 ili kombinacijom oba. Izmene i dopune objašnjavaju da entitet treba da primeni MSFI 9 Finansijski instrumenti, pre nego što primeni MRS 28, na dugoročna ulaganja za koje se ne primenjuje metod kapitala (equity metod). U primeni MSFI 9, entitet ne uzima u obzir bilo kakva prilagođavanja knjigovodstvenog iznosa dugoročnih ulaganja koji proističu iz primene MRS 28. Rukovodstvo je procenilo Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

▶ **IFRIC tumačenje 23: Neizvesnost u pogledu tretmana poreza na dobit**

Tumačenje se odnosi na računovodstveni tretman poreza na dobit, u okolnostima kada poreski tretman podrazumeva neizvesnost koja utiče na primjenu MRS 12. Tumačenje pruža smernice za razmatranje neizvesnih poreskih tretmana (pojedinačno ili u celini), potencijalno ispitivanje od strane poreskih vlasti, kao i prikladne metode za reflektovanje tih neizvesnosti i računovodstveno obuhvatanje usled promene okolnosti i činjenica. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini (nastavak)

► MRS 19: Izmene, ograničenje ili izmirenja plana primanja zaposlenih (Izmena)

Izmene standarda uslovljavaju entitete da uzimaju u obzir ažurirane aktuarske pretpostavke kako bi utvrdili tekuće troškove i neto kamatu za preostali period godišnjeg izveštavanja nakon što je na snagu stupila izmena, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih. Izmene standarda takođe pojašnjavaju kako računovodstvo za izmene, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih utiče na primenu zahteva za ograničenje imovine. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2015 - 2017, koji predstavlja skup izmena i dopuna MSFI. Izmene i dopune su primenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2019. godine. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije i MSFI 11 Zajednička ulaganja i aranžmani:** Izmene MSFI 3 razjašnjavaju da, kada entitet stekne kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko ulaganje, ponovo se odmrava interes koji ima u tom poslu. Sa druge strane, izmene i dopune u okviru MSFI 11 pojašnjavaju da, kada entitet stekne zajedničku kontrolu nad poslom koji predstavlja zajedničko ulaganje, ne vrši se ponovno odmeravanje celokupnog prethodno stečenog interesa u aranžmanu.
- **MRS 12 Porez na dobit:** Izmene standarda, razjašnjavaju da posledice plaćanja po osnovu finansijskih instrumenata klasifikovanih kao kapital, na porez na dobit, treba da budu priznate uzimajući u obzir gde su priznate prošle transakcije ili događaji koji su generisali raspodeljivu dobit.
- **MRS 23 Troškovi pozajmljivanja:** Izmene standarda, razjašnjavaju 14. pasus standarda, kada je sredstvo spremno za svoju namenjenu upotrebu ili prodaju, a troškovi pozajmljivanja, koji su direktno u vezi sa sredstvom, ostanu neplaćeni - treba da budu uključeni u finansijske obaveze entiteta.

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- Izmena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja:

Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva. Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

➤ **Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje**

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izveštavanje, uvođenje standarda, smernice potrebne onima koji pripremaju dosledne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumeju i tumače standarde. Odbor je takođe izdao poseban prateći dokument, Izmene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmene referenci je da podrži prelaz na novi Konceptualni okvir za kompanije koje razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

➤ **MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmena)**

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene u Definiciji biznisa (Izmene u MSFI 3) sa ciljem rešavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izveštajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020 godine, kao i sticanjima imovine koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

➤ **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmene)**

Izmene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2020. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primjenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izveštaja opšte namene donose na osnovu tih finansijskih izveštaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izveštava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmjene i dopune su takođe dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

- Reforma benchmark-a referentne kamatne stope - MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (Izmene)

Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, te se moraju primenjivati retrospektivno. Ranija primena je dozvoljena. U septembru 2019. IASB je objavio izmene i dopune MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7, kojima se završava prva faza rada kako bi se odgovorilo na učinke reforme međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR) na finansijsko izveštavanje. Druga faza će se fokusirati na pitanja koja bi mogla uticati na finansijsko izveštavanje kada se postojeća referentna kamatna stopa zameni kamatnom stopom bez rizika (RFR). Objavljene izmene se bave pitanjima koja utiču na finansijsko izveštavanje u periodu pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnom kamatnom stopom i bave se implikacijama na posebne zahteve računovodstva hedžinga u MSFI 9 Finansijski instrumenti i MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i merenje, za koje je potrebna „forward-looking“ analiza. Izmene osigurale su privremene olakšice, primenjive na sve odnose hedžinga, koji su direktno pod uticajem reforme referentne kamatne stope, koji omogućuju nastavak računovodstva hedžinga tokom perioda neizvesnosti pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnim, gotovo bezrizičnim kamatnim stopama. Postoje i izmene MSFI-ja 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja u vezi dodatnih obelodanjivanja oko neizvesnosti koja proizlaze iz reforme referentne kamatne stope. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmene)

Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2.4. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2018. godinu koji su bili predmet revizije.

U odnosu na obavljene godišnje finansijske izveštaje Banke za 2018. ne postoje izvršene reklasifikacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi se priznaju u meri u kojoj je verovatno da će Banka ostvariti priliv ekonomskih koristi i da se prihodi mogu pouzdano proceniti.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta. Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta uključuju naknade koje prima Banka vezano za kreiranje ili sticanje finansijskog sredstva. Takve naknade mogu da uključe nadoknadu za aktivnosti kao što su procena finansijskog stanja dužnika, procena i evidentiranje garancija, kolaterala i drugih aranžmana obezbeđenja, pregovaranje oko uslova instrumenta, sačinjavanje i obrada dokumentacije i zaključenje transakcije. Takve naknade su sastavni deo generisanja učešća u rezultirajućem finansijskom instrumentu. Naknada se smatra blisko povezanom sa efektivnom kamatnom stopom, osim ako se ne može jasno pokazati da se odnosi na određenu uslugu u skladu sa IFRS 15.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

- Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu koje se razgraničavaju tokom perioda pružanja usluga
- Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla - naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi vezani za izvršenje konkretnog posla.

3.3. Zakupi

a) Računovodstvena politika koja je primenjiva do 01.01.2019. godine

Prihodi od zakupnina koji se odnose na investicione nekretnine se priznaju ravnomerno tokom perioda zakupa i iskazuju se u korist bilansa uspeha u okviru ostalih poslovnih prihoda.

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspeha po proporcionalnom metodi (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 14).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Zakupi (nastavak)

b) Računovodstvena politika koja se primenjuje od 01.01.2019. godine

Banka na procenjuje da li je ugovori predstavljaju ugovore o zakupu ili sadrže zakupe. Ukoliko ugovor prenosi pravo na kontrolu korišćenja identifikovanog sredstva tokom perioda korišćenja u zamenu za naknadu, ugovor predstavlja ugovor o zakupu.

Banka kao zakupac

Banka primenjuje jedinstveni pristup priznavanja i merenja za sve zakupe, uključujući kratkoročni zakup i zakup imovine male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu zakupa i pravo korišćenja koje predstavlja pravo korišćenja konkretnog sredstva.

Pravo korišćenja

Banka priznaje sredstvo, pravo korišćenja, na dan početka zakupa odnosno na dan kada stiče pravo upotrebe sredstva. Pravo korišćenja meri se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrednosti uz prilagođavanje za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa.

Trošak amortizacije prava korišćenje uključuje iznos priznatih obaveza zakupa, početne direktne troškove vezane za zakup, plaćanja zakupa izvršena na ili pre datuma početka zakupa umanjenog za primljene podsticaje za zakup. Pravo korišćenja amortizuje se proporcionalno u periodu korišćenja. Prava korišćenja prikazana su u napomeni 22. Nekretnine, postrojenja i oprema i podložna su umanjenju vrednosti u skladu sa politikom Banke kako je opisano u Napomeni 3.7. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava.

Obaveze po osnovu zakupa

Na dan početka zakupa Banka priznaje obaveze po osnovu zakupa merene po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja zakupa koja se vrše tokom trajanja zakupa isključujući porez na dodatu vrednost. Plaćanja zakupa uključuju fiksna plaćanja (umanjena za iznos podsticaja), promenljiva plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope i očekivani iznos rezidualne vrednosti. Promenljive zakupnine koje ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao rashodi u periodu u kome su nastali.

Banka kao zakupodavac

kupi u kojima Banka ne prenosi sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad konkretnim sredstvom, klasifikuje se kao operativni lizing. Prihodi od zakupa se obračunavaju proporcionalno u periodu zakupa i uključuju se u operativne prihode u bilansu uspeha. Početni direktni troškovi zaključivanja ugovora o zakupu priznaju se tokom trajanja zakupa na istoj osnovi kao i prihod od zakupa. Privremene zakupnine se priznaju kao prihod u periodu u kome pripadaju.

3.4. Preračun stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2, finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 36).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Preračun stranih valuta (nastavak)

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti ili valutnoj klauzuli i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, odnosno valutnoj klauzuli evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 8).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan bilansa stanja.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Cena transakcije odnosno fer vrednost nadoknade date ili primljene za finansijski instrument, obično predstavlja najbolji dokaz o fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja. Međutim, mogu postojati slučajevi u kojima je Banka može utvrditi da je fer vrednost pri inicijalnom priznavanju drugačija od cene transakcije.

U tom slučaju, Banka u momentu inicijalnog priznavanja priznaje dobitak ili gubitak kao razliku između fer vrednosti prilikom početnog priznavanja i cene transakcije.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja ili datum izmirivanja, odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja.

3.5.1. Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja vrši na osnovu testa poslovnog modela i SPPI testa.

Poslovni model se odnosi na način kako Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova. Određen je na nivou koji oslikava način na koji se upravlja grupama finansijskih sredstava zajedno, kako bi se ostvario određeni poslovni cilj, a na nivou pojedinih portfolija što podrazumeva da Banka može imati više od jednog poslovnog modela za upravljanje finansijskim instrumentima. Obično se ogleda kroz aktivnosti koje Banka preduzima da bi ostvarila ciljeve svog poslovnog modela.

U zavisnosti od poslovnog modela i rezultata SPPI testa finansijski instrumenti se vrednuju na sledeći način:

- Po amortizovanoj vrednosti - kada je poslovni model „Držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova“ i kada se novčani tokovi sastoje isključivo iz plaćanja glavnice i kamate.
- Po fer vrednosti kroz ostali rezultat - kada je poslovni model „Držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje“ i kada se novčani tokovi sastoje isključivo iz plaćanja glavnice i kamate
- Po fer vrednosti kroz bilans uspeha - kod svih ostalih poslovnih modela uključujući trgovanje, upravljanje sredstvima na bazi fer vrednosti, maksimiziranje novčanih tokova kroz prodaju i slično.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.2. Priznavanje i merenje finansijskih obaveza

Izdani finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

- Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.
- Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.
- Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.
- Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.5.4. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupa finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je:

- došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili je
- Banka prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; i
- Banka ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.
- Izvršena je značajna modifikacija ugovorenih novčanih tokova

Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.4. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima. Ako je razlika u sadašnjoj vrednosti novčanih tokova najmanje 10 %, onda se u svim slučajevima modifikacija treba dovesti do prestanka priznavanja starog i računovodstvenog evidentiranja novog finansijskog instrumenta. Ukoliko je razlika u sadašnjim vrednostima novčanih tokova manja od 10%, u tom slučaju Banka vrši kvalitativnu procenu radi analize da li su uslovi dva instrumenta znatno različiti. Kvalitativnom procenom se identifikuju značajne razlike u uslovima koji po svojoj prirodi nisu obuhvaćeni kvantitativnom procenom. Sama kvalitativna procena može zahtevati visok stepen procene zasnovan na činjenicama i okolnostima svakog pojedinačnog slučaja. Tom prilikom mogu biti uzete promene referentne valute kredita, način otplate i drugo. Modifikacije koje prouzrokuju prestanak priznavanja starog finansijskog sredstva i inicijalno priznavanje novog, a koje su bile motivisane padom u kreditnoj sposobnosti i otplatnom kapacitetu, vode inicijalnom priznavanju finansijskih sredstava koje standard definiše kao „POCI”, tj. sredstva koja su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.5. Obezvređenje finansijskih sredstava

Prema konceptu očekivanog kreditnog gubitka koji Banka treba da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava, Banka obračunava i priznaje ispravku vrednosti definisanom Metodologijom za ispravku vrednosti za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Obračunati očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka (tj. sadašnja vrednost svih manjkova gotovine) tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta, dok je sam manjak gotovine razlika između tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi.

Za finansijska sredstva, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi.

Za nepovučene obaveze po odobrenom kreditu, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci ako imalac obaveze po zajmu povuče sredstva zajma i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi ako se zajam povuče.

Banka obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Banka je definisala kriterijume za svrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe 1, 2 i 3 u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)****3.5.6. Derivati**

Derivati se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i evidentiraju kao sredstva, ako je njihova fer vrednost pozitivna, ili kao obaveze, ako je njihova fer vrednost negativna. Promene fer vrednosti derivata se priznaju u bilansu uspeha.

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

3.6. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Osnovna sredstva Banke se sastoje od opreme i ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Oprema je iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nekretnina i opreme na njihove rezidualne vrednosti tokom procenjenih korisnih vekova upotrebe.

Primenjene godišnje stope amortizacije su:

Nematerijalna ulaganja (licence za softvere)	U roku važenja, a trajne licence 20%
Kompjuterska oprema	20% - 50%
Nameštaj	12,5% - 20%
Bankomati	14,3%
Motorna vozila	20%
Ulaganja u tuđe objekte	U roku važenja ugovora o zakupu
Ostala oprema	12,5% - 50%

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspeha u trenutku njihovog nastanka. Troškovi vezani za rekonstrukciju i poboljšanje, koji menjaju kapacitet ili namenu osnovnih sredstava, se kapitalizuju i uvećavaju nabavnu vrednost osnovnog sredstva.

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i, po potrebi, koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvata se kao promena u računovodstvenim procenama.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015 i 113/2017,95/2018) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 15).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.8. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina (zemljište i građevinski objekti) nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po nižem iznosu od knjigovodstvene ili fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.9. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca. Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanja se prate po vrstama i mogu da se koriste samo za izdatke za koje su prvobitno bila priznata. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 31), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.10. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi iz dobitka i akumuliranog gubitka (Napomena 30).

3.11. Finansijske garancije

U posebnim slučajevima Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija.

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši. Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Primanja zaposlenih

(a) Definisani planovi doprinosa

Banka obračunava i plaća doprinose za penziona i zdravstveno osiguranje i doprinose za osiguranje od nezaposlenosti po stopama utvrđenim zakonom na bazi bruto zarada zaposlenih.

Troškovi doprinosa priznaju se u bilansu uspeha u istom periodu kao i troškovi zarada na koje se odnose. Banka nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

(b) Dugoročne naknade zaposlenima - Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Pravilnikom o radu Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne mesečne zarade ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Aktuarski dobiti i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u okviru izveštaja o ostalom rezultatu u periodu nastanka.

3.13. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015 i 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019). Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene privremene i trajne razlike, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku do 30. juna naredne godine.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznavao je do 2013. godine pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Poreska olakšica je ukinuta počev od 2014. godine, ali neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Poreski gubici iskazani u poreskom bilansu do 2009. godine mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda u periodu od 10 godina od godine u kojoj su nastali, a poreski gubici iskazani u poreskom bilansu za 2010. godinu i kasnije mogu se koristiti u periodu do 5 godina.

Tekuća poreska sredstva i obaveze koja se odnose na tekuću i prethodne poreske godine vrednovani su u iznosu za koji se očekuje da će biti povraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primenjene poreske stope korišćene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza su propisane poreskim propisima primenljivim na dan bilansa stanja. Tekući porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala, takođe se evidentira u korist, odnosno na teret kapitala

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Porezi i doprinosi (nastavak)

(a) Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/gubitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 31). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Na izveštajni datum Banka identifikuje očekivane kreditne gubitke po osnovu svih finansijskih sredstava.

Očekivani kreditni gubici za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tj. sadašnju vrednost svih očekivanih manjkova ugovorenih novčanih tokova tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Samim tim, za finansijska sredstva, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru; i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi.

Za neiskorišćene preuzete kreditne obaveze po odobrenom kreditu, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po osnovu povučenih sredstava kredita ; i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi po osnovu povučenih sredstava kredita.

Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta i predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih manjkova novčanih tokova tokom roka trajanja finansijskog instrumenta koji će rezultirati ako se dogodi neizmirenje obaveza u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili u toku kraćeg perioda, ako je očekivani preostali rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisanih verovatnoćom nastanka događaja neizmirenja obaveza.

Postoji razlika između finansijskih instrumenata kod kojih je došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja i finansijskih instrumenata kod kojih nije došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

U skladu sa navedenim, na svaki datum izveštavanja, Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak:

- očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja i nije identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (Nivo 1)
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja (Nivo 2),
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja, ako za taj finansijski instrument postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (Nivo 3).

Način obračuna ispravke vrednosti definisan je Metodologijom za obračun ispravki vrednosti. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove. Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata definisano je Metodologijom za utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata.

(c) Umanjenje vrednosti učešća u kapitalu

Banka procenjuje učešća u kapitalu u skladu sa MRS 36 i smatra obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno umanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Potencijalne obaveze koje ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Banka priznaje odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka i prenosivih poreskih kredita do mere do koje je verovatno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da neiskorišćeni prenosivi poreski krediti i neiskorišćeni prenosivi poreski gubici budu iskorišćeni.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije poreskog planiranja (Napomena 15).

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 28 uz finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***4. PRVA PRIMENA MSFI 16**

MSFI 16 je izdat u januaru 2016. godine i zamenjuje MRS 17 Lizing, IFRIC 4 Utvrđivanje da li aranžman sadrži zakup, SIC-15 Operativni lizing-Podsticaji i SIC-27 Procena suštine transakcija koje uključuju pravni oblik zakupa. MSFI 16 postavlja principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga i zahteva od zakupaca da obračunavaju sve zakupe u okviru jednog bilansnog modela sličnog računovodstvu za finansijski lizing u skladu sa MRS 17. Standard uključuje dva izuzeća od priznavanja za zakupce - zakup "imovine male vrednosti" (npr. Personalni kompjuteri) i kratkoročni zakupi (tj. zakupi sa rokom zakupa od 12 meseci ili manje). Na datum početka zakupa, zakupci priznaju obavezu za plaćanje lizinga (tj. obavezu za lizing) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trajanja zakupa (tj. pravo na korišćenje sredstva). Zakupci odvojeno priznaju trošak kamate na obavezu lizinga i trošak amortizacije na pravo na korišćenje sredstva.

Zakupci će takođe ponovo vrednuju obavezu za lizing po nastanku određenih događaja (npr. promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima lizinga usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac priznaje iznos ponovnog vrednovanja obaveze za lizinga kao korekcija prava na korišćenje sredstva.

Banka je izvršila tranziciju na MSFI 16 u skladu sa modifikovanim retrospektivnim pristupom. Uporedni podaci iz prethodne godine nisu korigovani.

Banka nije izabrala da koristi izuzeća, koja su predložena standardom, na ugovore o zakupu za koje se zakup završava u roku od 12 meseci od datuma inicijalne primene, kao i na ugovore o zakupu za koje se predmetno sredstvo može smatrati sredstvom male vrednosti.

Sledeće kategorije lizinga su identifikovane, gde kao posledica promene MSFI 16 od 1. januara 2019. godine, ugovori koji su ranije bili priznati kao operativni lizing, sada se kvalifikuju kao zakupi definisani novim standardom: nekretnine.

Prilikom prve primene MSFI 16, pravo na korišćenje sredstva lizinga je generalno mereno u iznosu obaveze po osnovu lizinga, koristeći prosečnu kamatnu stopu na eurske državne hartije od vrednosti prema ročnosti ugovora o zakupu. Prva primena je rezultirala evidentiranjem obaveza po osnovu lizinga u iznosu od 287,927 hiljada dinara i, shodno tome, prava na korišćenje sredstva u iznosu od 264,350 hiljada dinara u Izveštaju o finansijskom položaju na 1. januar 2019. godine.

	<u><u>01.01.2019</u></u>
Ostale obaveze - Lizing obaveza	
Prostor za centralu	241,722
Prostor za bankomate	46,204
Ukupno Lizing obaveza	<u><u>287,927</u></u>
Razgraničena obaveza	-23,577
Nekretnine, postrojenja i oprema - Pravo korišćenja prostora	
Prostor za centralu	218,122
Prostor za bankomate	46,228
Ukupna vrednost prava korišćenja	<u><u>264,350</u></u>

Usvajanje MSFI 16 nije imalo efekata na neraspoređenu dobit Banke i materijalno značajnog efekta na obračun adekvatnosti kapitala na 01.01.2019. godine.

Obaveze za zakup na dan 01. januara 2019. godine mogu se uskladiti sa obavezama za operativni zakup na dan 31.12.2018. godine:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. PRVA PRIMENA MSFI 16 (nastavak)

Buduća minimalna plaćanja obaveza po osnovu operativnog lizinga na dan 31.12.2018.	<u>319.898</u>
Prosečna inkrementalna stopa zaduživanja	2.76%
Diskontirane obaveze za operativni zakup	288.056
Obaveze koje nisu priznate - kratkoročni lizing	(129)
Obaveze koje nisu priznate - lizing sredstava niže vrednosti	-
Razlika između projektovane i procenjene vrednosti	-
Lizing obaveze na dan 01.01.2019.	<u>287,927</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prihodi od kamata		
Stanovništvo	348.063	387.580
Druga preduzeća	262.845	309.887
Republički organi i javni sektor	142.984	108.993
Banke	90.970	30.941
Ukupno	<u>844.862</u>	<u>837.401</u>
Rashodi kamata		
Stanovništvo	(201.008)	(201.452)
Druga preduzeća	(29.739)	(41.363)
Banke i finansijske institucije	(2.336)	(8.833)
Preduzetnici	(8)	-
Druga pravna lica	(3)	-
Ukupno	<u>(233.094)</u>	<u>(251.648)</u>
Dobitak po osnovu kamata	<u>611.768</u>	<u>585.753</u>

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kredita u dinarima	626.520	704.105
- hartija od vrednosti u dinarima	127.760	83.684
- ostalih plasmana	9.003	8.535
- hartija od vrednosti u stranoj valuti	41.586	39.966
- depozita	24.773	262
- depozita u stranoj valuti	15.220	849
Ukupno	<u>844.862</u>	<u>837.401</u>
Rashodi kamata po osnovu:		
- depozita u dinarima	(207.918)	(232.581)
- kredita u dinarima	(16.618)	(18.217)
- depozita u valuti	(928)	(820)
- zakupa	(7.571)	-
- ostalih obaveza	(60)	(30)
Ukupno	<u>(233.094)</u>	<u>(251.648)</u>
Dobitak po osnovu kamata	<u>611.768</u>	<u>585.753</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prihodi po osnovu naknada i provizija		
Prihodi od naknada i provizija u dinarima	572.862	504.070
Prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	143.246	119.825
Ukupno	<u>716.108</u>	<u>623.895</u>
Rashodi od naknada i provizija		
Rashodi naknada i provizija u dinarima	(77.123)	(66.037)
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	(453.562)	(368.182)
Ukupno	<u>(530.686)</u>	<u>(434.219)</u>
Dobitak po osnovu naknada i provizija	<u>185.422</u>	<u>189.676</u>

Prihodi od naknada i provizija mogu se analizirati prema sledećim vrstama usluga:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Naknade po osnovu poslova sa platnim karticama	389.349	379.950
Naknade za usluge dinarskog platnog prometa i održavanja računa	270.684	213.806
Naknade za izdvanje potvrda i SMS obaveštenja	32.879	15.739
Naknade za usluge platnog prometa u stranoj valuti	19.632	12.087
Prihodi od ostalih naknada i provizija	3.564	2.313
Ukupno	<u>716.108</u>	<u>623.895</u>

7. NETO GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Banka nije imala gubitke po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata (u 2018. godini je ostvarila gubitak u iznosu od 1.920 hiljada dinara koji se odnose na promene vrednosti derivata).

8. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Pozitivne kursne razlike i efekti valutne klauzule	1.024.697	753.317
Negativne kursne razlike i efekti valutne klauzule	(820.720)	(602.975)
Neto prihodi od kursnih razlika	<u>203.977</u>	<u>150.342</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJI SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2019.	2018.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja gotovine i sredstava kod centralne banke (Napomena 16)	14	15
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja založenih finansijskih sredstava (Napomena 17)	1.013	1.291
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 18)	2.849	172
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	1.337	619
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 19)	15.441	3.690
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	189.606	176.920
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja ostalih sredstava (Napomena 24)	11.229	17.237
Prihodi po osnovu umanjenja rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (Napomena 28)	16.067	16.418
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	2.035	4.068
	239.591	220.430
Rashodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Rashodi po osnovu obezvređenja gotovine i sredstava kod centralne banke (Napomena 16)	(33)	(117)
Rashodi po osnovu obezvređenja založenih finansijskih sredstava (Napomena 17)	-	(2.305)
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 18)	(3.252)	(310)
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	(6.489)	(3.169)
Rashodi po osnovu obezvređenja kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 19)	(20.686)	(3.576)
Rashodi po osnovu obezvređenja kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	(240.207)	(263.697)
Rashodi po osnovu obezvređenja ostalih sredstava (Napomena 24)	(19.165)	(15.884)
Rashodi po osnovu rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (Napomena 28)	(17.898)	(18.259)
Rashodi po osnovu direktnog otpisa nenaplativih potraživanja	(4.663)	(773)
	(312.392)	(308.090)
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(72.801)	(87.660)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prihodi od usluga kreditnom birou	2.614	2.744
Prihodi od zakupnina	1.273	1.412
Ukupno	<u>3.887</u>	<u>4.156</u>

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Rashodi po osnovu zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Troškovi zarada	196.681	198.425
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	144.127	147.416
Troškovi naknada zarada	114.747	100.097
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	40.094	41.522
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	4.246	6.787
Ostali lični rashodi	1.568	17.313
Rashodi rezervisanja za penzije (Napomena 28)	1.796	219
Ukupno	<u>503.258</u>	<u>511.779</u>

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Nematerijalnih ulaganja (Napomena 22)	123.241	139.739
Osnovnih sredstava (Napomena 22)	89.811	96.413
Prava korišćenja prostora (Napomena 22)	48.603	-
Ukupno	<u>261.655</u>	<u>236.152</u>

13. OSTALI PRIHODI

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
MasterCard promocije	34.674	7.086
Samsung promocije	6.077	3.550
Nadoknade štete	5.644	1.227
Prihodi iz prethodnih godina	3.364	115
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	1.286	486
Naplaćeni troškovi spora	719	8.516
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	-	1.937
Ostali prihodi	947	1.373
Ukupno	<u>52.711</u>	<u>24.286</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. OSTALI RASHODI

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Usluge korišćenja i održavanja softvera	171.271	146.842
Troškovi premije osiguranja	108.538	89.259
Profesionalne usluge	82.827	68.038
Troškovi prodaje proizvoda banke	62.592	110.561
Usluge čuvanja i održavanja osnovnih sredstava	58.633	58.331
Troškovi izrada kartica	56.944	31.144
Usluge transporta i čuvanja novca	33.265	30.976
Troškovi marketinga	26.124	48.328
Troškovi telekomunikacija	19.570	17.030
Troškovi poreza i takse	18.643	4.728
Rashodi rezervisanja po sudskim obavezama	12.853	-
Troškovi službenog puta i stručnog usavršavanja	12.172	12.586
Troškovi materijala i energije	9.952	8.823
Usluga call centra	8.935	11.117
Troškovi podrške platnom prometu	4.348	4.739
Članarine	3.317	4.140
Troškovi reprezentacije	2.438	2.811
Troškovi zakupa	1.362	60.057
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava i sredstava		
Stečenih naplatom potraživanja	1.283	759
Ostalo	<u>2.673</u>	<u>15.926</u>
Ukupno	<u>697.739</u>	<u>726.195</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

Ukupan poreski prihod/(rashod) sastoji se od sledećih poreza:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	-	7.569
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i povećanja odloženih poreskih obaveza	<u>13.888</u>	<u>-</u>
Ukupno poreski prihod/rashod perioda	<u>13.888</u>	<u>7.569</u>

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka/(gubitka) pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Gubitak pre oporezivanja	<u>477.668</u>	<u>609.493</u>
Porez na dobit po stopi od 15% (2017: 15%)	<u>(71.650)</u>	<u>(91.424)</u>
Poreski efekti prihoda/rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	(18.822)	(17.862)
Privremene razlike	<u>11.530</u>	<u>8.526</u>
Poreski gubitak perioda	<u>(78.942)</u>	<u>(100.760)</u>
Nepriznata odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka i po stopi od 15%	78.942	100.760
(Gubitak) / dobitak po osnovu odloženih poreza	<u>(13.888)</u>	<u>7.569</u>
Ukupan poreski (rashod) / prihod	<u>(13.888)</u>	<u>7.569</u>

(c) Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Stanje na dan 1. januara	<u>108</u>	<u>(3.177)</u>
Efekat odloženih poreskih sredstava evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	(13.888)	7.569
Efekat odloženih poreskih obaveza evidentiran kroz revalorizacione rezerve	<u>(576)</u>	<u>(4.284)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(14.356)</u>	<u>108</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. POREZ NA DOBIT (nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva (nastavak)

Odložena poreska sredstva se odnose na:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Privremene razlike na nekretninama, opremi i nematerijalnim ulaganjima	-	13.888
Odložene poreske obaveze za efekte evidentirane kroz revalorizacione rezerve	<u>(14.356)</u>	<u>(13.780)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(14.356)</u>	<u>108</u>

Nepriznata odložena poreska sredstva

Imajući u vidu da banka beleži gubitke u prethodnim periodima, a da nova strategija počinje da se primenjuje od 2020. godine i nije još dokazana kroz rezultate, Banka nije priznala odložena poreska sredstva koja proizilaze iz privremenih razlika i poreskih gubitaka. Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu gubitka ranijih godina u ukupnom iznosu od 688.543 hiljada dinara (2018. godine: 798.278 hiljada dinara) i odložena poreska sredstva po osnovu privremenih razlika između računovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava u iznosu 29.116 hiljada dinara.

Prava na prenos neiskorišćenih poreskih gubitaka za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u sledećim godinama:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
2019. godine	-	188.677
2020. godine	153.571	153.571
2021. godine	184.090	184.090
2022. godine	171.180	171.180
2023. godine	100.760	100.760
2024. godine	<u>78.942</u>	<u>-</u>
	<u>688.543</u>	<u>798.278</u>

Banka takođe nije priznala u 2019. godini odložena poreska sredstva po osnovu privremenih razlika u iznosu od 29.167 dinara, odložena poreska sredstva na neiskorišćene prenosive poreske kredite po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u periodu od 2009. godine do 2012. godine u iznosu od 11.775 hiljada dinara. U toku 2013. godine nije bilo ulaganja u osnovna sredstva koja bi mogla biti priznata kao poreski kredit u skladu sa zakonom. Izmenama Zakona o porezu na dobit, a od 2014. godine, ukinuta je mogućnost sticanja prava na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva.

Prava na prenos neiskorišćenih kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u iznosu od 11.775 hiljada dinara (2018 godine: 21.594) za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u periodu do pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

Struktura gotovine i sredstava kod centralne banke:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
U dinarima		
Žiro račun	840.086	698.723
Gotovina u blagajni	558.649	498.537
Depoziti viškova likvidnih sredstava	666.020	552.270
Ukupno	<u>2.064.755</u>	<u>1.749.530</u>
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	1.080.481	764.278
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	631.118	519.403
Ukupno	<u>1.711.599</u>	<u>1.283.681</u>
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke		
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	297	339
Ukupno	<u>3.776.651</u>	<u>3.033.550</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(120)	(102)
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.776.531</u>	<u>3.033.448</u>

Promene na računima ispravke vrednosti:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Početno stanje	102	-
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	33	117
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(14)	(15)
Kursne razlike	(1)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>120</u>	<u>102</u>

Početno stanje ispravki vrednosti 2018. godine se odnosi na 01.01.2018. nakon prve primene MSFI 9.

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije". br. 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine i 0% na obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine. Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obaveznu dinarsku rezervu banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je banka dala iz tih depozita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Izuzetno od ovoga, banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordiniranih obaveza za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno neposredno preko vlasnika tih sredstava.

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 38% , odnosno 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Obračunata obavezna dinarska rezerva na 31. decembar 2019. godine iznosila je 839.210 hiljada dinara (decembar 2018. godine: 698.207 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je na svom žiro računu imala raspoloživa sredstva iznad iznosa obračunate dinarske obavezne rezerve.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve, koji ne prelazi iznos obračunate obavezne rezerve, u toku 2019. godine iznosila je 0.75% na kraju godine, a u toku godine 1.25%, odnosno 1,00% na godišnjem nivou (2018. godina: iznosila je 1.25% na kraju godine, a u toku godine 1.75%, odnosno 1.50% na godišnjem nivou).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije". br. 76/2018), banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 20% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, 13% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom. Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Obračunatu obaveznu rezervu banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije, a izuzetno ukoliko bi zbog izdvajanja obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika banke odstupao od onog koji je propisan odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicim, banka može obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima.

Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Na dan 31. decembra 2019. godine, obavezna rezerva banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije u toku 2019. godine bila je od 1.00% do 1.75% na godišnjem nivou (1,00% na kraju godine).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. ZALOŽENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Banka nije imala založena finansijska sredstva na dan 31.12.2019. Založena finansijska sredstva na 31.12.2018. u neto iznosu od 242.391 hiljade dinara se odnose na založen depozit kod druge domaće banke u iznosu od 243.404 hiljade dinara umanjeno za ispravku vrednosti u iznosu 1.013 hiljade dinara.

Promene na računima ispravke vrednosti:

	<u>2018.</u>
Početno stanje	-
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	2.305
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(1.291)
Kursne razlike	(1)
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.013</u>

Početno stanje ispravki vrednosti 2018. godine se odnosi na 01.01.2018. nakon prve primene MSFI 9.

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti čine državne obveznice Republike Srbije.

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
U dinarima		
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	2.776.016	1.199.132
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	724.595	334.825
Ukupno	<u>3.500.611</u>	<u>1.533.957</u>
U valuti		
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	2.371.063	1.895.408
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	106.948	-
Ukupno	<u>2.478.011</u>	<u>1.895.408</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(566)	(162)
Stanje na dan 31. decembra	<u>5.978.056</u>	<u>3.429.203</u>

Promene na računima ispravke vrednosti za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Početno stanje	162	24
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	3.252	310
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(2.849)	(172)
Kursne razlike	1	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>566</u>	<u>162</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

Početno stanje ispravki vrednosti 2018. godine se odnosi na 01.01.2018. nakon prve primene MSFI 9.

Ispravka vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat iznosi 11.024 hiljade dinara i prikazana je u ostalom rezultatu (5.892 hiljade dinara na 31.12.2018., 3.352 hiljade dinara na 01.01.2018.).

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Devizni računi	509.859	746.439
Depoziti dati bankama	1.635.989	23.561
Namenski depoziti dati finansijskim organizacijama	4.704	4.728
Kreditni po repo transakcijama	1.406.750	850.000
Razgraničena kamata	23.600	337
Ukupno	<u>3.580.902</u>	<u>1.625.065</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(5.311)</u>	<u>(61)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.575.480</u>	<u>1.625.004</u>

Promene na računima ispravke vrednosti:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Početno stanje	61	170
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	20.686	3.576
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(15.441)	(3.690)
Kursne razlike	5	5
Stanje na dan 31. decembra	<u>5.311</u>	<u>61</u>

Početno stanje ispravki vrednosti 2018. godine se odnosi na 01.01.2018. nakon prve primene MSFI 9

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA**(a) Pregled po vrstama kredita i potraživanja**

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Potraživanja za kamatu	36.135	35.696
Potraživanja za naknadu po kreditima	36.596	35.882
Dati krediti	5.910.147	7.047.108
Ostali plasmani	-	39
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	1.103	633
<i>Minus: Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope</i>	<u>(171.057)</u>	<u>(203.432)</u>
Ukupno bruto iznos	<u>5.812.924</u>	<u>6.915.926</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(224.078)</u>	<u>(190.084)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>5.588.845</u>	<u>6.725.842</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

(b) Pregled po vrstama kredita

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Kreditni po transakcionim računima	115.000	65.717
Potrošački krediti	3.446.863	4.116.813
Gotovinski krediti	1.617.809	2.233.511
Ostali krediti	730.475	631.067
Ukupno	<u>5.910.147</u>	<u>7.047.108</u>

(c) Sektorska struktura kredita i depozita

Sektorska struktura datih kredita i depozita, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, data je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Sektor stanovništva	5.812.924	6.915.926
Stanje na dan 31. decembra	<u>5.812.924</u>	<u>6.915.926</u>

(d) Promene na računima ispravke vrednosti datih kredita i depozita u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Početno stanje	190.083	105.990
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	240.207	263.697
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(189.606)	(176.920)
Prihodi od kamate na obezvređena potraživanja	4.605	(1.714)
Otpisi	(21.211)	(970)
Stanje na dan 31. decembra	<u>224.078</u>	<u>190.083</u>

Početno stanje ispravki vrednosti 2018. godine se odnosi na 01.01.2018. nakon prve primene MSFI 9.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>	
Patenti, licence i softver	948.128	861.159	
Akumulirana ispravka vrednosti nematerijalnih ulaganja	(681.959)	(558.718)	
Stanje na dan 31. decembra	<u>266.169</u>	<u>302.441</u>	
	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Nematerijalna ulaganja - softver	Ukupno nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST			
1. januar 2018. godine	<u>49.783</u>	<u>719.437</u>	<u>769.220</u>
Nabavke u toku godine	91.938	-	91.938
Prenos sa sredstava u pripremi	(98.723)	98.723	-
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	<u>42.999</u>	<u>818.160</u>	<u>861.159</u>
Nabavke u toku godine	86.969	-	86.969
Prenos sa sredstava u pripremi	(81.090)	81.090	-
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	<u>48.878</u>	<u>899.250</u>	<u>948.128</u>
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
1. januar 2018. godine	-	418.979	418.979
Amortizacija (Napomena 12)	-	139.739	139.739
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	<u>-</u>	<u>558.718</u>	<u>558.718</u>
Amortizacija (Napomena 12)	-	123.241	123.241
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	<u>-</u>	<u>681.959</u>	<u>681.959</u>
Sadašnja vrednost na dan:			
- 31. decembra 2019. godine	<u>48.878</u>	<u>217.291</u>	<u>266.169</u>
- 31. decembra 2018. godine	<u>42.999</u>	<u>259.442</u>	<u>302.441</u>

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Osnovna sredstva	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Oprema	762.615	749.151
Osnovna sredstva u pripremi	406	17.813
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	22.421	21.541
Zakup prostora (Napomena 32)	307.568	-
Nabavna vrednost	<u>1.093.010</u>	<u>788.505</u>
Akumulirana ispravka vrednosti osnovnih sredstava	(600.557)	(487.455)
Sadašnja vrednost	<u>492.453</u>	<u>301.050</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>492.453</u>	<u>301.050</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i pravima korišćenja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Računarska oprema</u>	<u>Ostala Oprema</u>	<u>Osnovna sredstva u pripremi</u>	<u>Ulaganja u tuđa osnovna sredstva</u>	<u>Prava korišćenja - zakup prostora</u>	<u>Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema</u>
NABAVNA VREDNOST						
1. januar 2018. godine	274.758	446.996	43.264	19.466	-	784.484
Nabavke u toku godine	-	-	18.600	-	-	18.600
Prenos sa sredstava u pripremi	22.345	19.465	(44.051)	2.241	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(8.107)	(6.688)	-	(166)	-	(14.961)
Prenosi sa sredstava namenjena prodaji	-	382	-	-	-	382
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	288.996	460.155	17.813	21.541	-	788.505
Nabavke u toku godine	-	-	26.505	-	307.568	334.073
Prenos sa sredstava u pripremi	19.651	23.380	(43.912)	880	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(9.515)	(20.053)	-	-	-	(29.568)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	299.132	463.483	406	22.421	307.568	1.093.010

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i pravima korišćenja (nastavak)

	Računarska oprema	Ostala Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuda osnovna sredstva	Prava korišćenja - zakup prostora	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
1. januar 2018. godine	200.334	191.082	-	12.604	-	404.020
Amortizacija (Napomena 12)	27.746	65.852	-	2.815	-	96.413
Otuđenja i rashodovanja	(7.044)	(5.770)	-	(164)	-	(12.978)
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	221.036	251.164	-	15.255	-	487.455
Amortizacija (Napomena 12)	26.903	60.664	-	2.244	48.603	138.414
Otuđenja i rashodovanja	(9.233)	(16.079)	-	-	-	(25.312)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	238.706	295.749	-	17.499	48.603	600.557
Sadašnja vrednost na dan:						
- 31. decembra 2019. godine	60.426	167.734	406	4.922	258.965	492.453
- 31. decembra 2018. godine	67.960	208.991	17.813	6.286	-	301.050

Sadašnju vrednost opreme na dan 31. decembra 2019. godine najvećim delom čine računarska oprema, bankomati, kancelarijski nameštaj i motorna vozila.

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita.

Na osnovu procene rukovodstva Banke, na dan 31. decembra 2019. godine ne postoje indikacije da je vrednost preostalih osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređen.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Nekretnine	19.674	20.956
Stanje na dan 31. decembra	<u>19.674</u>	<u>20.956</u>

Banka je na kraju poslovne godine izvršila procenu vrednosti nepokretnosti i uskladila knjigovodstvenu vrednost sa tržišnom.

Promene na stalnim sredstvima namenjenim prodaji:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Stanje na početku godine	20.956	22.097
Prihodi/rashodi po osnovu promene vrednosti	(1.282)	(1.141)
Stanje na dan 31. decembra	<u>19.674</u>	<u>20.956</u>

24. OSTALA SREDSTVA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Ostala potraživanja		
Potraživanja za naknade po osnovu ostalih usluga Banke	12.338	10.734
Potraživanja po osnovu prodaje	1.966	-
Potraživanja za date avanse	17.020	16.140
Potraživanja od zaposlenih	27.341	28.685
Potraživanja za preplaćene poreze i doprinose	210	265
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	13.388	12.769
Potraživanja u obračunu	221.732	209.475
PDV sa pravom odbitka	18	15
Ostale investicije	70	70
	<u>294.081</u>	<u>278.153</u>
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničena potraživanja za ostale obračunate prihode	1.959	591
Razgraničeni ostali troškovi	3.546	5.432
	<u>5.505</u>	<u>6.023</u>
Zalihe		
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja		-
Inventar u upotrebi	30	80
Minus: Ispravka vrednosti inventara u upotrebi	(30)	(80)
	<u>-</u>	<u>-</u>
Bruto ostala sredstva	<u>299.587</u>	<u>284.176</u>
Minus: Ispravka vrednosti	(40.157)	(33.663)
Stanje na dan 31. decembra	<u>259.430</u>	<u>250.513</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***24. OSTALA SREDSTVA (nastavak)**

Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Početno stanje	33.663	35.988
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	19.165	15.884
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(11.229)	(17.237)
Otpisi	(1.287)	(914)
Kursne razlike	(155)	(58)
Stanje na dan 31. decembra	<u>40.157</u>	<u>33.663</u>

Početno stanje ispravki vrednosti 2018. godine se odnosi na 01.01.2018. nakon prve primene MSFI 9.

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Transakcioni depoziti	341	7.150
Namenski depoziti	300	241.412
Ostali depoziti	4	4
Stanje na dan 31. decembra	<u>645</u>	<u>248.566</u>

Sektorska struktura depozita prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembra 2019 i 2018. godine prikazana je kako sledi:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Banke	-	247.919
Finansijske institucije	645	647
Stanje na dan 31. decembra	<u>645</u>	<u>248.566</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Transakcioni depoziti	7.833.781	5.638.737
Štedni depoziti	5.797.000	6.734.107
Depoziti po osnovu datih kredita	110	110
Namenski depoziti	304.694	883.912
Ostale obaveze	5.167	5.193
	<u>13.940.752</u>	<u>13.262.059</u>
Obaveze za kamatu	-	8
Razgraničeni rashodi kamata	28.879	27.763
Stanje na dan 31. decembra	<u>13.969.631</u>	<u>13.289.830</u>

Banka je tokom godine primala dinarske depozite po kamatnoj stopi od 1.7% do 4% na štednju po viđenju i oročenu štednju do godinu dana. Kamatna stopa na deviznu štednju po viđenju iznosila je 0,1%. Banka tokom 2019. godine nije primala dugoročne depozite.

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine prikazana je kako sledi:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>	<u>Ukupno</u>
Sektor drugih preduzeća	435.710	19.045	454.755
Sektor stanovništva	8.078.715	5.202.198	13.280.914
Sektor stranih lica	16.241	216.898	233.139
Drugi komitenti	823	-	823
Stanje na dan 31. decembra	<u>8.531.490</u>	<u>5.438.141</u>	<u>13.969.631</u>

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine prikazana je kako sledi:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>	<u>Ukupno</u>
Sektor drugih preduzeća	902.011	19.145	921.156
Sektor stanovništva	8.184.937	3.926.095	12.111.032
Sektor stranih lica	14.930	240.805	255.735
Drugi komitenti	311	1.596	1.907
Stanje na dan 31. decembra	<u>9.102.189</u>	<u>4.187.641</u>	<u>13.289.830</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Subordinirane obaveze u dinarima	465.000	465.000
Razgraničene obaveze za kamatu po subordiniranim kreditima u dinarima	<u>2.469</u>	<u>3.428</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>467.469</u>	<u>468.428</u>

Banka je u toku 2014. godine primila subordinirani kredit u dinarima u iznosu od 465.000 hiljada dinara od povezanog pravnog lica Telenor d.o.o sa datumom dospeća 21. oktobar 2023. godine. Kamatna stopa iznosi šestomesečni BELIBOR + 0,7% na godišnjem nivou. U januaru 2020., banka je prevremeno vratila subordinirani kredit.

28. REZERVISANJA

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Rezervisanja za sudske sporove	34.049	21.288
Rezervisanja za neiskorišćene odobrene kredite	9.383	7.552
Rezervisanja za obaveze po ugašenim računima	6.654	6.654
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade	3.220	812
Rezervisanja za nerealizovane čekove	6	6
Rezervisanja za naknade za održavanje računa	<u>41.304</u>	<u> </u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>94.617</u>	<u>36.312</u>

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Stanje na početku godine	21.288	25.694
Nova rezervisanja	21.551	9.202
Ukidanje rezervisanja	(8.698)	(10.687)
Isplata	<u>(92)</u>	<u>(2.921)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>34.049</u>	<u>21.288</u>

b) Promene na rezervisanjima za neiskorišćene odobrene kredite

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Početno stanje	7.552	5.711
Nova rezervisanja (napomena 9)	17.898	18.259
Ukidanje rezervisanja (napomena 9)	(16.067)	(16.418)
Stanje na dan 31. decembra	<u>9.383</u>	<u>7.552</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***28. REZERVISANJA (nastavak)**

(c) Promene na rezervisanjima za otpremnine prilikom odlaska u penziju u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Stanje na početku godine	812	1.922
Aktuarski (dobitak)/gubitak	617	(157)
Isplata	-	(1.202)
Nova rezervisanja (Napomena 11)	1.731	219
Unwinding efekat	60	30
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.220</u>	<u>812</u>

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izvršenog obračuna i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćen je ponderisani prosek stope prinosa državnih obveznica Republike Srbije na dan 30. novembra 2019. godine. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Pravilnika o radu Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada od 5% godišnje.

(d) Promene na rezervisanjima za čekove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Stanje na početku godine	6	7
Ukidanje rezervisanja	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra	<u>6</u>	<u>6</u>

Odlukom Izvršnog odbora Banke, rezervisanja za nerealizovane čekove formirana su na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 6 hiljada dinara. Rezervisanja su formirana za nerealizovane čekove koji se nalaze u posedu fizičkih lica, a za koje Banka ima безусловnu obavezu plaćanja bez obzira da li klijenti imaju sredstva na tekućem računu.

e) Odlukom Izvršnog odbora Banke, rezervisanja za naknade za održavanje računa formirana su na dan 31. decembra 2019. u iznosu od 41.304 hiljade RSD. Rezervisanja su formirana na ime storniranja naknada za održavanje tekućih računa fizičkih lica za oktobar, novembar i decembar 2019. godine koji koriste tekuće račune isključivo u svrhu otplate potrošačkih kredita za kupovinu uređaja i gotovinskih kredita, a uvažavajući žalbe korisnika i stavove Narodne banke Srbije

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. OSTALE OBAVEZE

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Obaveze za provizije u dinarima		
Obaveze za provizije u dinarima	181	-
	<u>181</u>	<u>-</u>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima		-
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima (Napomena 32)	43.018	
	<u>43.018</u>	<u>-</u>
Ostale obaveze u dinarima		
Obaveze prema dobavljačima	193.386	206.313
Obaveze po osnovu primljenih avansa	1	0
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	35.604	34.750
Obaveze u obračunu	2.139	1.165
Prolazni i privremeni računi	8.341	4.514
	<u>239.471</u>	<u>246.742</u>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u dinarima		
Obaveze za rezervacije za neiskorišćene godišnje odmore	20.457	19.843
	<u>20.457</u>	<u>19.843</u>
Obaveze za porez		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	9.898	5.930
Obaveze za druge poreze i doprinose	152	139
	<u>10.050</u>	<u>6.069</u>
Pasivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	43.747	59.263
	<u>43.747</u>	<u>59.263</u>
Obaveze za provizije u stranoj valuti		
Obaveze za provizije u stranoj valuti	61	-
	<u>61</u>	<u>-</u>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u stranoj valuti		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u stranoj valuti (Napomena 32)	240.114	-
	<u>240.114</u>	<u>-</u>
Ostale obaveze u stranoj valuti		
Obaveze prema dobavljačima	20	103
Obaveze po osnovu primljenih avansa	118	118
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	23.635	24.557
Obaveze u obračunu	601	390
Prolazni i privremeni računi	49.074	35.911
	<u>73.448</u>	<u>61.079</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>670.547</u>	<u>392.996</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. KAPITAL

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Akcionarski kapital	10.280.853	6.553.146
Nerealizovani dobiti	92.373	83.976
Gubitak iz ranijih godina	(5.142.293)	(4.538.556)
Efekat prve primene MSFI 9	-	(1.813)
Gubitak tekuće godine	<u>(491.556)</u>	<u>(609.493)</u>
Stanje na dan 31.decembar	<u>4.739.377</u>	<u>1.494.829</u>

Akcijski kapital

Dana 12. februara 2019. godine izvršena je dokapitalizacija od strane Telenor Danemark Holding, Copenhagen, Danska emisijom akcija u ukupnom iznosu 3.136.789 hiljada dinara koja je registrovana u Centralnom registru za hartije od vrednosti.

Dana 20. februara 2019. izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji, a na osnovu prethodno potpisanog Ugovora o prodaji akcija. Potpisivanjem ovog ugovora i transferom akcija, PPF Financial Holdings B.V. postao je 100% vlasnik banke.

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 2.934.871 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara (31. decembar 2018. godine: 1.870.724 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara). Na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine nije bilo prioriternih akcija.

Dana 25.03.2019. godine izvršena je dokapitalizacija od strane PPF Financial Holdings B.V. emisijom akcija 590.918 hiljada dinara koja je registrovana u Centralnom registru hartija od vrednosti.

Nerealizovani dobiti u 2019. i 2018. godini se odnose na povećanje dobitaka po osnovu efekata fer vrednovanja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat i aktuarske dobitke nastale po osnovu rezervacija za otpremnine prilikom odlaska u penziju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***31. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE****(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze**

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Date garancije i druga jemstva		
- u dinarima	588	-
- u stranoj valuti	314.756	267.261
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	601.426	491.135
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	<u>114.058</u>	<u>80.030</u>
Stanje na dan 31.decembar	<u>1.030.828</u>	<u>838.426</u>

(b) Obaveze po osnovu ugovorenih obaveza za plaćanja za izmene na softverskim sistemima

Obaveze banke po osnovu ugovorenih obaveza za plaćanja za izmene na softverskim sistemima na dan 31.12.2019. iznose 16.941 hiljade RSD (31. Decembar 2018. godine: 0 dinara)

(c) Sudski sporovi

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate svojih potraživanja, a javlja se i kao tužena strana u određenom broju sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28 uz finansijske izveštaje, rukovodstvo Banke je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke po sudskim sporovima u 2019. godini u iznosu od 34.049 hiljade dinara (31. decembar 2018. godine: 21.288 hiljade dinara). Rukovodstvo Banke ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ostalih sporova koji se vode protiv Banke.

Rukovodstvo Banke smatra da konačan ishod ovih sudskih sporova neće značajno uticati na operativni rezultat ili finansijsko stanje Banke.

(d) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***32. LIZING**

Banka ima ugovore o zakupu prostora za bankomate i za centralu. Ugovori o zakupu bankomata imaju ročnost od 1 do 8 godina. Zakup prostora za centralu banke je ugovoren na 10 godina.

Stanje i kretanje prava na korišćenje sredstava u 2019. prikazano je u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>
Početno stanje na 01.01.2019	263.956
Novi zakupi	43.612
Amortizacija	<u>(48.603)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>258.965</u></u>

Stanje obaveza po osnovu zakupa i kretanje u 2019. godini predstavljeno je u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>
Početno stanje na 01.01.2019	287.927
Povećanje obaveza	62.324
Kamata	7.571
Plaćanja	<u>(74.690)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>283.132</u></u>

U sledećoj tabeli su prikazani iznosi koji se priznaju u Bilansu uspeha:

	<u>2019.</u>
Troškovi amortizacije prava korišćenja	48.603
Troškovi kamate na obaveze za lizing	<u>7.571</u>
Ukupan iznos priznat u Bilansu Uspeha	<u><u>56.174</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije,
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama Republike Srbije je propisano da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 8%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019 i 88/2019) i Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013, 51/2014, 85/2016, 103/2016, 103/2018 i 88/2019).

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Banka je definisala ciljeve, politike i procese upravljanja kapitalom i rizikom u skladu sa trenutnom kapitalnom regulativom.

(a) Implementacija kapitalne regulative

U skladu sa regulativom koju je propisala Narodna banka Srbije i usvojenim planom za implementaciju Bazel III standarda, Banka je odabrala i implementirala sledeće pristupe za obračun kapitalnih zahteva u okviru prvog stuba:

- Za kreditne rizike - standardizovan pristup,
- Za tržišne rizike u bankarskoj knjizi - pristup neto otvorene devizne pozicije,
- Za operativne rizike - pristup osnovnih indikatora.

Prilikom odabira navedenih pristupa za obračun kapitalnih zahteva, Banka se rukovodila principom proporcionalnosti, uzimajući u obzir kompleksnost izabrane metodologije, veličinu portfolija i strukturu rizične aktive.

(b) Adekvatnost kapitala

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014, 85/2016, 103/2016, 103/2018 i 88/2019), utvrđena je metodologija izračunavanja adekvatnosti kapitala. U skladu sa ovom Odlukom, izvršene su zahtevane korekcije na knjigovodstvenoj vrednosti kapitala na osnovu čega je izračunat regulatorni kapital. Regulatorni kapital se sastoji iz osnovnog i dopunskog kapitala, koji je umanjen za definisane odbitne stavke, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa odabranim pristupima propisanim u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Osnovni kapital uključuje uplaćeni deo akcionarskog kapitala Banke, dobit Banke kao i sve vrste rezervi Banke formiranih na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, u skladu sa uslovima propisanim u Odluci o adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Regulatorni kapital		
Osnovni kapital	1.972.894	1.192.388
Dopunski kapital	446.919	465.000
Ukupno (1)	<u>2.419.813</u>	<u>1.657.388</u>
Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva		
Bilansna aktiva	4.890.866	5.432.747
Vanbilansna aktiva	240.149	193.525
Operativni rizik	1.684.416	1.273.239
Rizik prilagodjavanja kreditne izloženosti	-	-
Devizni rizik	79.964	-
Ukupno (2)	<u>6.895.395</u>	<u>6.899.511</u>
Adekvatnost kapitala (1/2 x 100)	<u>35,09%</u>	<u>24,02%</u>

* Otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2019. godine je iznosila 79.964 hiljada dinara, odnosno racio 3,31%.

c) Pokazatelji poslovanja Banke - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa odredbama člana 34. Zakona o bankama, odnosno sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i Odlukom o upravljanju rizicima banke.

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima izuzev pokazatelja izloženosti prema licima povezanim sa Bankom koja za 1,57p.p. veća od maksimalnog propisanog iznosa. Na dan 31. decembra 2018. godine Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2019. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	<u>Propisani</u>	<u>Ostvareni</u>
	<i>Minimum</i>	
1. Kapital	<i>EUR 10 miliona</i>	<i>EUR 20.578</i>
2. Adekvatnost kapitala	<i>Minimum 8%</i>	<i>35,09%</i>
3. Ulaganja Banke	<i>Maksimum 60%</i>	<i>20,35%</i>
4. Izloženost prema licima povezanim s Bankom	<i>Maksimum 25%</i>	<i>26,57%</i>
5. Zbir svih velikih izloženosti Banke u odnosu na kapital	<i>Maksimum 400%</i>	<i>81,29%</i>
6. Pokazatelji likvidnosti		
<i>u poslednjem mesecu izveštajnog perioda</i>	<i>1,00%</i>	<i>6,47%</i>
<i>u poslednja tri dana izveštajnog perioda</i>	<i>0,90%</i>	<i>6,92%</i>
<i>poslednjeg radnog dana izveštajnog perioda</i>	<i>0,80%</i>	<i>6,86%</i>
7. Pokazatelj deviznog rizika	<i>Maksimum 20%</i>	<i>3,31%</i>

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA

34.1. Uvod

Bankarsko poslovanje je izloženo rizicima koji se, u zavisnosti od strukture, strategije i veličine banke razlikuju po vrsti i stepenu materijalnosti. Tipično, banke su izložene kreditnom riziku, tržišnom riziku, riziku likvidnosti i operativnom riziku. Upravljanje ovim rizicima je jedan od najvažnijih zadataka banke.

Banka poštuje nekoliko osnovnih principa upravljanja vrednošću i rizikom:

- Upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom je međusobno povezano. Cilj svake kompanije je da stvori vrednost. Da bi se ostvario ovaj cilj, donose se odgovarajuće odluke i razvijaju aktivnosti, iako ne postoji izvesnost u pogledu konačnog rezultata ovog procesa. Da bi osigurala kontinuitet u poslovanju, adekvatnost kapitala mora da bude na nivou koji može da pokrije bilo kakve posledice nepredviđenih negativnih događaja.
- Upravljanju rizikom se pristupa uzimajući u obzir sve rizike kojima je Banka izložena i sve aktivnosti kojima se bavi.
- Primarna odgovornost za upravljanje vrednošću i rizikom leži na linijama poslovanja, dok Tim za kontrolu rizika i modeliranje posluje nezavisno od linija poslovanja i obavlja savetodavnu, pomoćnu i nadzornu ulogu.

Strategija i politika upravljanja rizicima

Politika i strategija upravljanja rizikom je definisana od strane Upravnog odbora Banke. Politika upravljanja rizicima navodi ciljeve (nivo ambicija) i osnovne principe upravljanja rizicima. Strategije upravljanja rizicima i kapitalom definišu način na koji Banka postiže nivo ambicija (ciljeve) i sadrže pristup i resurse potrebne za realizaciju politike upravljanja rizicima.

Organizacija upravljanja rizicima

Model upravljanja rizikom Mobi banke definiše obaveze i zaduženja koji su potrebni za upravljanje procesom stvaranja vrednosti i svim povezanim rizicima. Model upravljanja je organizovan po različitim nivoima:

- Upravni odbor (uz asistenciju Odbora za reviziju),
- Izvršni odbor i
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)

Navedeni odbori se koncentrišu na upravljanje rizicima na nivou Banke i na nadzor rizika i adekvatnosti kapitala. Redovno izveštavanje Odbora za reviziju osigurava adekvatan protok informacija odgovornim članovima Upravnog odbora. Upravni odbor je zadužen za usvajanje i nadzor nad Bančnim apetitom za preuzimanje rizika, kao i za nadzor OUR-a uz asistenciju Odbora za reviziju. Izvršni odbor je odgovoran za primenu strategije za upravljanje rizicima i kapitalom koju je definisao Upravni odbor i koja ocrtava strukturu takvog upravljanja. Izvršni odbor, pre svega član Izvršnog Odbora nadležan za rizike sprovodi funkciju nadgledanja u okviru strukture procesa upravljanja rizicima Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke nadzire strukturu i evoluciju bilansa stanja, aktivnosti upravljanja sredstvima i gotovinom, donosi odluke o investicijama i nadzire izloženost Banke riziku likvidnosti, deviznom i kamatnom riziku.

- Specijalizovani forumi za rizik

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Uvod (nastavak)

Ovi odbori se koncentrišu na razvoj okvira za jedan određeni tip rizika ili grupu aktivnosti na nivou cele Banke i nadgledaju proces upravljanja ovim rizikom. Vođeni od strane Predsednika Izvršnog Odbora ili člana Izvršnog Odbora nadležnog za rizike, Odbori za rizike se sastoje iz predstavnika linijskog menadžmenta i Tima za kontrolu rizika i modeliranje.

- Služba Interne revizije je odgovorna za obezbeđivanje nezavisnih, objektivnih, kvalitativnih i konsultanstskih usluga dizajniranih da dodaju vrednost organizacionim operacijama i upravljanju rizicima. Interna revizija pomaže organizaciji da ispuni ciljeve donoseći disciplinovan, sistematski pristup evaluaciji i unapređenju efektivnosti kompanijskog upravljanja rizicima, sistemu internih kontrola, izveštavanju i rukovođenju. Interna revizija obezbeđuje Banci analize, preporuke, konsultacije i informacije koje se tiču aktivnosti koje su pod njihovim nadzorom. Krajnja odgovornost za procese upravljanja rizicima, kontrola i rukovođenja pripada Upravnom odboru i menadžmentu Banke. Služba Interne revizije je odgovorna za planiranje revizije i nadzire usklađenost okvira za upravljanje rizicima sa pravnim i regulatornim zahtevima, efikasnost i efektivnost sistema upravljanja rizicima i njegovu usklađenost sa okvirom za upravljanje rizicima, kao način na koji poslovne linije upravljaju rizicima van ovog formalnog okvira.
- Poslovne linije imaju primarnu odgovornost za primenu pravila upravljanja rizicima. One osiguravaju da okvir za upravljanje rizicima koji se odnosi na poslovanje bude ugrađen u poslovanje Banke kroz primenu pravila definisanih u okviru politike, procedura, metodologija i uputstava. Takođe, poslovne linije su odgovorne za razvoj transakcionih modela.
- Tim za kontrolu rizika i modeliranje vrši identifikovanje i merenje, odnosno procenu izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika, kao i praćenje rizika, uključujući nadzor, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama. Takođe, Tim vrši merenje, odnosno procenu kao i praćenje profila rizika Banke i adekvatnosti kapitala, kroz izradu metodologija, pravila, politika i procedura za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke i izveštava o svojim nalazima rukovodstvo kroz CRMC, ALCO i ORC. Odgovoran je za razvoj scoring modela čiji je vlasnik Tim za kreditno poslovanje i modela u skladu sa metodologijom za ispravke vrednosti.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražavaju očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka u neočekivanim, ali mogućim scenarijima. Modeli gubitaka koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Dodatno, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost rizicima i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru kao i Odborima za upravljanje rizicima. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost i kvalitet kreditnog portfolija Banke, usklađenost sa postavljenim limitima (internim i regulatornim), merenje kamatnog rizika, racija i gepova likvidnosti, izloženost operativnom riziku i promene profila rizika.

Više rukovodstvo Banke mesečno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Upravnom odboru se kvartalno dostavlja integralni izveštaj o rizicima, koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti finansijskog instrumenta, usled neplaćanja ili neizvršenja dužnika, jemca, druge ugovorne strane (u profesionalnoj transakciji) ili emitenta dužničkog instrumenta, a usled nelikvidnosti te strane ili nedostatka spremnosti da plati ili obavi plaćanje ili nekih događaja i mera koje su preduzele političke ili monetarne institucije u određenoj zemlji (ovo se takođe naziva i rizik zemlje).

Strategija i procesi

Kreditnim rizikom se upravlja na dva nivoa: na nivou transakcija i na nivou portfolija. Upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija znači da postoje jasne procedure, procesi i aplikacije koje su uvedene da bi se procenili rizici pre i nakon što se prihvati pojedinačna kreditna izloženost. Upravljanje rizikom na nivou portfolija zahteva periodično izveštavanje na nivou (ili delovima) konsolidovanog kreditnog portfolija, praćenje discipline poštovanja limita i upravljanje portfoliom.

Upravljanje kreditnim rizikom - na nivou transakcija i nivou portfolija

Za upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija - primenu pravila za prihvatanje kreditnog rizika odgovoran je Tim za kreditno poslovanje, dok je za upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija odgovoran Tim za kontrolu rizika i modeliranje. Proces upravljanja kreditnim rizikom sastoji se od identifikacije (na nivou transakcije, odnosno portfolija), procene/merjenja i nadzora/praćenja rizika.

Cilj ovog procesa je da, nakon definisanih koraka, pruži menadžmentu Mobi banke informacije o nivou i strukturi kreditnog rizika, na bazi kojih će oni moći da reaguju i preduzmu korektivnu akciju, u slučaju da kreditni rizik izlazi iz definisanih nivoa tolerancije (apetita) za preuzimanjem rizika. Korektivni koraci uključuju strategije izbegavanja, mitigacije, prihvatanja i transfera rizika.

Nadzor i praćenje

U toku 2014. godine, Mobi banka je razvila interne rejting/PD modele kreditnog rizika, za potrebe odobravanja kredita, kreditnog procesa i merjenja/upravljanja rizikom u skladu sa poslovnim ciljevima i apetitom za preuzimanje rizika Banke. Putem ovih rejting alata vrši se mapiranje klijenata na Mobi banka PD master skalu, koja predstavlja jedan od inputa za obračun ispravke vrednosti u skladu sa IAS/IFRS standardima.

Tim za kontrolu rizika i modeliranje razvija navedene modele, za koji su parametri kreditnog rizika kalibrisani u skladu sa karakteristikama Mobi banka kreditnog portfolija i apetitom prema kreditnom riziku, koji je usvojio Upravni odbor Banke. Izračunavanje ovih parametara prethodi mapiranju klijenata u jedinstvenu rejting skalu, i na taj način omogućava korisnicima finansijskih izveštaja integralan pregled kreditnog rizika u Mobi banka portfoliju.

Portfolio Mobi banke su, tokom 2019. godine činili: kreditne kartice, gotovinski krediti, krediti za kupovinu uređaja (Handset/Device Loans) u saradnji sa Telenor d.o.o. i minusi po tekućem računu (ovedraft). Razvijeni interni modeli se primenjuju na portfolija kreditnih kartica, gotovinskih kredita i minusa po tekućem računu, dok krediti za kupovinu uređaja nemaju dodeljen rejting s obzirom da su pokriveni gotovinskim depozitom od strane Telenor d.o.o.. Banka aktivno prati kvalitet portfolija kredita uzetih za kupovinu uređaja i u saradnji sa Telenor d.o.o predlaže i sprovodi mitigacione mere. Kako poslovna strategija Banke zahteva značajno oslanjanje na korišćenje internih modela za procenu parametara rizika, Telenor banka nastoji da implementira robustan okvir za upravljanje modelima i rizikom modela. Sa proširenjem ponude i broja proizvoda povećaće se i potreba za različitim modelima, te će Banka i u budućem periodu značajnu pažnju posvećivati kvalitetu podataka i stvaranju okvira za integralno upravljanje i nadzor nad razvijenim alatima za merenje i praćenje rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku

Pregled ukupne maksimalne izloženost banke prema kreditnom riziku na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine dat je u narednim tabelama:

U hiljadama dinara

UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
I. Pregled aktive	19.216.626	18.946.513	15.312.778	15.087.794
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.776.531	3.776.531	3.033.448	3.033.448
Založena finansijska sredstva	-	-	243.404	242.391
Hartije od vrednosti	5.978.622	5.978.056	3.429.365	3.429.203
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	3.580.791	3.575.480	1.625.065	1.625.004
Kreditni i potraživanja od komitenata	5.812.925	5.588.847	6.915.926	6.725.842
Ostala sredstva	67.757	27.600	65.570	31.906
II. Vanbilansne stavke	715.484	706.101	571.166	563.614
Preuzete neopozive obaveze	715.484	706.101	571.166	563.614
	-	-		
Ukupno (I+II)	19.932.110	19.652.615	15.883.944	15.651.408

Prikazani iznosi po određenim pozicijama odstupaju od iznosa u bilansu stanja, iz razloga što neke vrste potraživanja ne podležu kreditnom riziku (npr. gotovina).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku (nastavak)

Na dan 31. decembra 2019. godine ukupna bruto izloženost Banke prema kreditnom riziku po bilansnim stavkama iznosi 19.932.110 hiljade dinara (31. decembar 2018. godine: 15.883.944 hiljada dinara). dok izloženosti po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama iznosi od 715.484 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 563.614 hiljada dinara).

U narednim tabelama Banka će prikazivati samo izloženost banke prema kreditnom riziku.

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po nivoima rizika:

U hiljadama dinara

31.12.2019.	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto
Gotovinski krediti	1.410.367	77.532	137.516	1.625.415	22.567	3.290	111.703	137.560	1.487.855
Kreditni po transakcionim računima	60.159	1.638	6.552	68.349	459	50	4.492	5.000	63.349
Kreditne kartice	637.296	43.160	71.403	751.859	8.918	731	59.029	68.678	683.181
Potrošački krediti	3.266.300	13.948	-	3.280.248	-	-	-	-	3.280.248
Ostalo	69.310	1.949	15.794	87.053	1.552	779	10.509	12.840	74.213
Ukupno stanovništvo	5.443.432	138.227	231.266	5.812.925	33.496	4.850	185.733	224.078	5.588.847
Banke	3.580.734	56	-	3.580.791	5.310	0	-	5.311	3.575.480

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku (nastavak)

31.12.2018.	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Ukupno</u>	<u>Ispravka vrednosti S1</u>	<u>Ispravka vrednosti S2</u>	<u>Ispravka vrednosti S3</u>	<u>Ukupno ispravka vrednosti</u>	<u>Neto</u>
Gotovinski krediti	2.032.073	114.432	97.078	2.243.583	35.023	5.605	74.852	115.480	2.128.103
Kreditni po transakcionim računima	38.475	1.780	2.335	42.589	295	8	1.492	1.795	40.794
Kreditne kartice	509.029	73.045	70.021	652.095	7.045	1.249	57.092	65.386	586.709
Potrošački krediti	3.766.234	148.372	-	3.914.606	-	-	-	-	3.914.606
Ostalo	52.359	1.269	9.424	63.052	1.151	510	5.762	7.423	55.629
Ukupno stanovništvo	6.398.170	338.898	178.858	6.915.926	43.514	7.373	139.198	190.085	6.725.841
Banke	1.625.065	-	-	1.625.065	60	-	-	60	1.625.004

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

Promene u bruto izloženosti po stage-vima je prikazana na sledeći način:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	TOTAL
Bruto stanje na dan 31.12.2018.	6.398.170	338.898	178.858	-	6.915.926
Novoodobreni plasmani / povećanje izloženosti / kursne razlike	3.198.774	39.343	16.485	-	3.254.602
Zatvoreni plasmani / smanjenje izloženosti / kursne razlike	(4.102.836)	(194.001)	(37.029)	-	(4.333.866)
Transfer u Stage 1	73.972	(71.177)	(2.795)	-	-
Transfer u Stage 2	(72.249)	76.286	(4.037)	-	-
Transfer u Stage 3	(52.399)	(51.123)	103.521	-	-
Otpisi	-	-	(23.737)	-	(23.737)
Bruto stanje na dan 31.12.2019.	5.443.432	138.227	231.266	0	5.812.925

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	TOTAL
Ispravka vrednosti na dan 31.12.2018.	43.514	7.373	139.198	-	190.085
Novoodobreni plasmani / povećanje izloženosti / kursne razlike	53.072	38.390	21.299	-	112.761
Zatvoreni plasmani / smanjenje izloženosti / kursne razlike	(22.065)	(2.859)	(30.105)	-	(55.030)
Transfer u Stage 1	1.066	(1.017)	(50)	-	-
Transfer u Stage 2	(2.903)	3.085	(181)	-	-
Transfer u Stage 3	(39.188)	(40.121)	79.309	-	-
Otpisi	-	-	(23.737)	-	(23.737)
Ispravka vrednosti na dan 31.12.2019.	33.496	4.850	185.733	-	224.078

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Izloženost kreditnom riziku po geografskim područjima

Mobi Banka je online Banka koja nema fizičko prisustvo i mrežu filijala. Kreditni portfolio se sastoji prevashodno od kredita datim fizičkim licima sa teritorije Republike Srbije, te nije izložena riziku koncentracije koji proizilazi iz istog ili sličnog izvora rizika.

(c) Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Kao instrumenti materijalne kreditne zaštite u obzir se uzimaju samo gotovinski depoziti, dok se instrumenti nematerijalne kreditne zaštite trenutno ne koriste za ublažavanje kreditnog rizika. Ublažavanje kreditnog rizika se primenjuje samo kada postoje neophodne politike i procedure. Samo sredstva obezbeđenja koja ispunjavaju kriterijume podobnosti i minimalne uslove (propisane od strane NBS) su uključena u obračun.

Banka je na 31. decembar 2019. godine i 31. decembar 2018. godine imala samo gotovinski depozit kao sredstvo obezbeđenja i to po osnovu kredita za kupovinu mobilnih uređaja koji je garantovan od strane Telenor d.o.o. Vrednost depozita je na 31.12.2019. iznosila 0.26 mlrd RSD, dok je na 31.12.2018. iznosila 0.83 mlrd RSD (prikazana je vrednost sredstava obezbeđenja do visine bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja).

31.12.2019.	Ukupno	Fer vrednost kolaterala		Neto izloženost	Ukupno ispravka vrednosti
		Depozit			
Gotovinski krediti	1.625.415	-		1.625.415	137.560
Kreditni po transakcionim računima	68.349	-		68.349	5.000
Kreditne kartice	751.859	-		751.859	68.678
Potrošački krediti	3.280.248	262.420		3.017.828	-
Ostalo	87.053	-		87.053	12.840
Ukupno stanovništvo	5.812.925	262.420		5.812.925	224.078
Banke	3.580.791	-		3.580.791	5.311

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2018.	Ukupno	Fer vrednost kolaterala		Neto izloženost	Ukupno ispravka vrednosti
		Depozit			
Gotovinski krediti	2.243.583	-		2.243.583	115.480
Kreditni po transakcionim računima	42.589	-		42.589	1.795
Kreditne kartice	652.095	-		652.095	65.386
Potrošački krediti	3.914.606	826.164		3.088.442	-
Ostalo	63.052	-		63.052	7.423
Ukupno stanovništvo	6.915.926	826.164		6.089.762	190.085
Banke	1.625.065	-		1.625.065	60

(d) Problematična potraživanja (default)

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru problematičnih potraživanja praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Problematična potraživanja se prate na nivou Banke i na nivou internih klasa rizika. U skladu sa propisima, problematična potraživanja se kod preduzeća i preduzetnika prate na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pod problematičnim potraživanjima Banka smatra potraživanja koja ispunjavaju sledeća dva uslova:

- kreditna obaveza je u kašnjenju više od 90 dana.
- iznos u kašnjenju premašuje prag materijalnosti propisan od strane NBS.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(d) Problematična potraživanja (defatult) (nastavak)

Podaci o strukturi problematičnih potraživanja su prikazani u narednim tabelama:

31.12.2019.	<u>Bruto izloženost</u>	<u>Ispravka vrednosti</u>	<u>S 3 potraživanja</u>	<u>Restruktuirana S 3 potraživanja</u>	<u>Ispravka vrednosti S 3</u>	<u>Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti</u>	<u>Iznos sredstava obezbeđenja za S3</u>
Gotovinski krediti	1.625.415	137.560	137.516	-	111.703	8.46%	-
Kreditni po transakcionim računima	68.349	5.000	6.552	-	4.492	9.59%	-
Kreditne kartice	751.859	68.678	71.403	-	59.029	9.50%	-
Potrošački krediti	3.280.248	-	-	-	-	0.00%	-
Ostalo	87.053	12.840	15.794	-	10.509	18.14%	-
Ukupno stanovništvo	5.812.925	224.078	231.266	-	185.733	3.98%	-
Potraživanja od banaka	3.580.791	5.311	-	-	-	0.00%	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(d) Problematična potraživanja (defatult) (nastavak)

31.12.2018.	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S 3 potraživanja	Restruktuirana S 3 potraživanja	Ispravka vrednosti S 3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
Gotovinski krediti	2.243.583	115.480	97.078	-	74.852	4.33%	-
Kreditni po transakcionim računima	42.589	1.795	2.335	-	1.492	5.48%	-
Kreditne kartice	652.095	65.386	70.021	-	57.092	10.74%	-
Potrošački krediti	3.914.606	-	-	-	-	0.00%	-
Ostalo	63.052	7.423	9.424	-	5.762	14.95%	-
Ukupno stanovništvo	6.915.926	190.085	178.858	-	139.198	2.59%	-
Potraživanja od banaka	1.625.065	60	-	-	-	0.00%	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(d) Problematična potraživanja (defatult) (nastavak)

Podaci o promenama problematičnih potraživanja banke u 2019. godini i 2018. godini su prikazani u narednim tabelama:

Stage 3 klijenti	Bruto 31.12.2018.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2019.	Neto 31.12.2019.
Gotovinski krediti	97.078	68.907	(28.468)	137.516	25.814
Kreditni po transakcionim računima	2.335	4.595	(378)	6.552	2.060
Kreditne kartice	70.021	37.182	(35.799)	71.403	12.374
Ostalo	9.424	7.065	(695)	15.794	5.285
Stanovništvo	178.858	117.749	(65.341)	231.266	45.533
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-

Stage 3 klijenti	Bruto 1.1.2018.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2018.	Neto 31.12.2018.
Gotovinski krediti	28.448	74.516	(5.886)	97.078	22.226
Kreditni po transakcionim računima	-	2.335	-	2.335	843
Kreditne kartice	51.132	33.640	(14.751)	70.021	12.929
Potrošački krediti	14	-	(14)	-	-
Ostalo	5.231	4.290	(97)	9.424	3.662
Stanovništvo	84.824	114.781	(20.748)	178.858	39.660
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-

Banka je tokom 2019. godine imala otpis utuženih potraživanja po osnovu gotovinskih kredita i kreditnih kartica u ukupnom iznosu 23.7 miliona RSD.

Banka je tokom 2018. godine imala otpis problematičnih potraživanja po osnovu nedozvoljenog minusa po tekućem računu što je uticalo na smanjenje problematičnih potraživanja u iznosu od 83.1 hiljada RSD. Takođe, Mobi banka nije izložena promeni kursa pošto se svi kreditni proizvodi odobravaju u domaćoj valuti (RSD).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(e) Otpis potraživanja

Banka otpisuje potraživanja koje odobrava fizičkim licima po osnovu kreditnih ugovora kao što su: gotovinski kredit, kredit za kupovinu mobilnog uređaja, kreditna kartica, dozvoljeni minus po tekućem računu, kao i ostala potraživanja proistekla iz kreditnog odnosa sa fizičkim licima. Banka odluku o otpisu donosi na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja o nemogućnosti naplate potraživanja. Odluka o otpisu se bazira na broju dana kašnjenja i dokazanoj nemogućnosti otplate usled promenjenih finansijskih okolnosti ili drugih činjenica koje jasno ukazuju na nemogućnost naplate potraživanja.

(f) Kvalitet portfolija

Kvalitetom portfolia Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana. Nivoi kreditnog rizika određeni su pomoću interno razvijenog PD rejting modela i to za klijente koji su prošli proces ocene i dodeljivanja odgovarajućeg rejtinga, koristeći u te svrhe razvijene PD alate. Zaključno sa 31. decembrom 2018. godine, ovo se odnosilo na kredite date stanovništvu - gotovinske kredite, dozvoljeni minus po tekućem računu i kreditne kartice. Za navedene rejtingovane izloženosti, a koje su deo performing portfolija, nivo kreditnog rizika je određen na sledeći način, uzimajući u obzir PD masterskalu Banke i broj dana docnje pod pragom materijalnosti:

- PD klasa 1-4 - nizak
- PD klasa 5-7 - umeren
- PD klasa 8-9C - visok

Ovaj inicijalni nivo rizika se koriguje u konačni PD/nivo rizika, uzimajući u obzir docnju sa pragom materijalnosti propisanim odlukom NBS-a za fizička lica, na sledeći način:

- Docnja do 30 dana - nizak rizik
- Docnja iznad 30 dana - umeren rizik
- Docnja iznad 90 dana - moguć gubitak

Za izloženosti koje nisu dobile ocenu i odgovarajuće mapiranje na PD master skalu Banke, nivo internog kreditnog rizika dodeljen je na sledeći način:

1. Za izloženosti koje čine portfolio kredita datih za kupovinu uređaja, dodeljen je nizak nivo rizika, nezavisno od broja dana docnje, jer za ovaj portfolio kredita postoji gotovinski depozit od strane Telenor d.o.o stanja, kao prvoklasno sredstvo obezbeđenja.
2. Za potraživanja koja se odnose na naknade za korišćenje i održavanje tekućeg računa nivo rizika se opredeljuje na osnovu broja dana docnje, a uzimajući u obzir istorijsku tranziciju iste kategorije potraživanja.
3. Za izloženosti prema bankama i državi, dodeljen je nizak kreditnog rizika u skladu sa rejtingom izabrene međunarodne agencije za dodelu rejtinga.
4. Za ostala sredstva, koja predstavljaju deo kreditnog portfolia, dodeljen je nivo kreditnog rizika koristeći kombinaciju broja dana docnje i istorijskog kretanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(f) Kvalitet portfolija (nastavak)

Podaci o kreditnom kvalitetu S1 i S2 potraživanja, odnosno neproblematičnih potraživanja (bilansnih i vanbilansnih) i vrednost sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja je prikazana u nastavku:

	31.12.2019.				Vrednost sredstava obezvređenja
	Nizak rating	Povišen	Visok	Ukupno	
	(PD1.2.3.4)	(PD5.6.7)	(PD8.9A.9B.9C)		
Gotovinski krediti	693.246	770.294	24.359	1.487.899	-
Kreditni po transakcionim računima	36.892	21.271	3.634	61.798	-
Kreditne kartice	290.193	375.024	15.239	680.456	-
Potrošački krediti	3.280.248	-	-	3.280.248	262.420
Ostalo	71.259	-	-	71.259	-
Ukupno stanovništvo	4.371.838	1.166.589	43.232	5.581.659	262.420
Potraživanja od banaka	3.580.791	-	-	3.580.791	-

	31.12.2018.				Vrednost sredstava obezvređenja
	Nizak rating	Povišen	Visok	Ukupno	
	(PD 1.2.3.4)	(PD 5.6.7)	(PD 8.9A.9B.9C)		
Gotovinski krediti	1.052.555	1.003.638	90.312	2.146.505	-
Kreditni po transakcionim računima	20.161	16.646	3.448	40.255	-
Kreditne kartice	248.697	310.768	22.609	582.074	-
Potrošački krediti	3.914.606	-	-	3.914.606	-
Ostalo	53.628	-	-	53.628	826.164
Ukupno stanovništvo	5.289.648	1.331.052	116.369	6.737.068	826.164
Potraživanja od banaka	1.625.065	-	-	1.625.065	-

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava

U skladu sa metodologijom za obračun ispravke vrednosti Mobi banka na svaki datum bilansa stanja utvrđuje da li postoji neki objektivni dokaz da je kod nekog pojedinačnog finansijskog sredstva ili u grupi finansijskih sredstava došlo do događaja koji vode obezvređenju finansijskog sredstva i posledičnom obračunu ispravke vrednosti odnosno rezervisanja za vanbilansne stavke.

Stupanjem na snagu IFRS 9 uvodi se koncept očekivanog kreditnog gubitka koji bi Banka trebalo da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava u delokrugu ovog standarda. Očekivani kreditni gubici za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tj. sadašnju vrednost svih očekivanih manjkova ugovorenih novčanih tokova tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

Banka očekivane kreditne gubitke za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta obračunava po sledećoj formuli:

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t + MPD_t + LGD_t + DF_t)$$

Legenda parametara korišćenih u obračunu IBNR gubitka iz obezvređenja:

- ECL - očekivani kreditni gubitak za ukupan period trajanja (eng. *Expected Credit Loss*).
- EaDt - izloženost Banke u vreme neizmirenja obaveza dužnika (eng. *Exposure at Default*).
- MPDt - marginalna verovatnoća neizmirenja (eng. *Marginal Probability of Default*).
- LGDt - procenat gubitka usled neizvršenja obaveza (eng. *Loss Given Default*).
- DFt - diskontni faktor zasnovan na efektivnoj kamatnoj stopi (eng. *Discount Factor*).

Metodologija za ispravke vrednosti se primenjuje i na bilansne i na vanbilansne rizike za sve kreditne izloženosti u bankarskoj knjizi. Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta i predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih manjkova novčanih tokova tokom roka trajanja finansijskog instrumenta koji će rezultirati ako se dogodi neizmirenje obaveza u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili u toku kraćeg perioda, ako je očekivani preostali rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisanih verovatnoćom nastanka događaja neizmirenja obaveza.

IFRS 9 povlači razliku između finansijskih instrumenata kod kojih je došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja i finansijskih instrumenata kod kojih nije došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja, Identifikacija jednog ili više od navedenih indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- pad od dve rejting kategorije u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta
- materijalno značajno kašnjenje od 30 i više dana

Na svaki datum izveštavanja, Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak:

- očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja i nije identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (Nivo 1).
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja (Nivo 2).
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja, ako za taj finansijski instrument postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (Nivo 3) - materijalno značajno kašnjenje od 90 ili više dana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje su prikazani u nastavku:

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 1

31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61- 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	1.057.937	352.430	-	-	1.410.367
Kreditni po transakcionim računima	50.598	9.561	-	-	60.159
Kreditne kartice	343.644	293.652	-	-	637.296
Potrošački krediti	2.652.996	469.178	118.863	25.263	3.266.300
Ostalo	32.137	37.172	-	-	69.310
Ukupno stanovništvo	4.137.313	1.161.994	118.863	25.263	5.443.432
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	3.487.642	93.092	-	-	3.580.734
31.12.2018.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61- 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	1.451.003	581.070	-	-	2.032.073
Kreditni po transakcionim računima	34.168	4.306	-	-	38.475
Kreditne kartice	12.840	496.189	-	-	509.029
Potrošački krediti	3.205.323	560.912	-	-	3.766.234
Ostalo	16.339	36.019	-	-	52.359
Ukupno stanovništvo	4.719.674	1.678.496	-	-	6.398.170
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	774.723	850.341	-	-	1.625.065

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 2

31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61- 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	-	-	56.231	21.301	-	77.532
Kreditni po transakcionim računima	-	-	1.195	443	-	1.638
Kreditne kartice	-	-	32.319	10.841	-	43.160
Potrošački krediti	-	-	2.820	11.128	-	13.948
Ostalo	-	-	1.035	914	-	1.949
Ukupno stanovništvo	-	-	93.600	44.627	-	138.227
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	56	-	-	-	-	56
31.12.2018.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61- 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	-	-	76.584	37.848	-	114.432
Kreditni po transakcionim računima	-	-	1.045	735	-	1.780
Kreditne kartice	-	-	56.374	16.671	-	73.045
Potrošački krediti	-	-	122.210	26.162	-	148.372
Ostalo	-	-	664	606	-	1.269
Ukupno stanovništvo	-	-	256.877	82.022	-	338.898
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 3

31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	1.246	18	39	-	136.213	137.516
Kreditni po transakcionim računima	-	19	-	-	6.533	6.55
Kreditne kartice	227	96	96	36	70.949	71.403
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-
Ostalo	5.114	21	-	-	10.659	15.794
Ukupno stanovništvo	6.587	154	135	36	224.355	231.266
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
31.12.2018.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	3	2	8	64	97.000	97.078
Kreditni po transakcionim računima	-	-	-	-	2.335	2.335
Kreditne kartice	4	38	230	393	69.357	70.021
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-
Ostalo	5.129	-	-	-	4.295	9.424
Ukupno stanovništvo	5.136	39	238	457	172.986	178.858
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

(h) Restrukturirani krediti

Na dan 31. decembra 2019. i 31. decembra 2018. godine Banka nije imala restrukturirane kredite.

Napomene u vezi prezentovanih tabela koje se odnose na izloženost banke kreditnom riziku:

1. Podela prema sektorima je izvršena prema sektorskoj strukturi klijenta, s tim da su potraživanja od stanovništva (sektor 6) detaljno raščlanjena po proizvodima banke. Sektor stranih lica uključuje izloženosti prema fizičkim i pravnim licima koji su nerezidenti, kao i stane banke.
2. Bruto vrednost potraživanja predstavlja zbir bilansne i vanbilansne izloženosti
3. Vrednost sredstava obezbeđenja - prikazana je vrednost sredstava obezbeđenja do visine bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja.
4. U tabeli pregled ukupne izloženosti kreditnom riziku nisu prikazane pozicije iz Bilansa stanja po kojima Banka nema izloženosti

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima**

Rizik likvidnosti je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji proizilazi iz nemogućnosti Banke da izmiri sve svoje dospele obaveze. Da bi ograničili ovaj rizik, rukovodstvo Banke je diversifikovalo izvore finansiranja kao dodatak bazi stabilnih depozita i usvojilo politiku za upravljanje rizikom likvidnosti i finansiranja. Banka je razvila procese unutrašnjih kontrola i plan oporavka u slučaju krize likvidnosti zarad upravljanja ovim rizikom. Pod ovim se podrazumeva konstantna procena očekivanih novčanih tokova i dostupnost visokokvalitetnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti iskorišćena u slučaju potrebe za dodatnim finansiranjem.

Cilj Banke jeste da održava portfolio utržive i diversifikovane aktive za koju se pretpostavlja da može biti lako likvidirana u slučaju prekida novčanih tokova. U skladu sa Bančinom politikom, likvidnost se procenjuje i njome se upravlja uzimajući u obzir različita scenarija i faktore stresa koji mogu biti uzrokovani promenama na tržištu ili biti specifični za Banku. Na dnevnom nivou se prati limit koji je definisala Narodna banka Srbije (pokazatelj likvidnosti), a na mesečnom pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (u daljem tekstu Liquidity Coverage Ratio - LCR). Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod banaka sa propisanim kreditnim rejtingom, depoziti kod Narodne banke Srbije, potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, finansijski instrumenti kotirani na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana. Za obaveze bez ugovorenog roka dospeća se primenjuje haircut u zavisnosti od vrste obaveze, odnosno tipa depozita (banke, stanovništvo ili sektor preduzeća), a koje je propisala NBS. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom na mesečnom nivou prati ove pokazatelj. Banka je dužna da LCR, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Tokom 2019. godine pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti (koji obuhvata samo visokokvalitetnu aktivu bez likvidne aktive drugog reda gde spadaju ostala potraživanja koja dospevaju u roku od mesec dana od dana obračuna pokazatelja) su bili konstantno visoko iznad propisanog minimuma od strane regulatora koji iznosi 1 odnosno 0,7 respektivno prosečno u roku od mesec dana. Vrednost pokazatelja likvidnosti tokom 2019. i 2018. godine je prikazan u tabeli ispod:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prosek tokom perioda	6,48	4,59
Najviši	7,01	7,54
Najniži	6,17	2,50
Na dan 31. decembra	6,86	6,39

Vrednosti užeg pokazatelja likvidnosti u toku 2019. i 2018. godine je prikazan u tabeli ispod:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prosek tokom perioda	5,39	3,70
Najviši	6,10	5,73
Najniži	4,60	1,78
Na dan 31. decembra	5,87	5,16

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)**

Vrednosti pokazatelja pokrića likvidnom aktivom utvrđenog prema regulativi NBS, a koji je Banka dužna da zbirno u svim valutama odžava na nivou koji nije niži od 100% na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine date su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	1046%	1645%

Banka kontinuirano održava adekvatan nivo portfolija visoko likvidnih i lako utrživih hartija od vrednosti, pre svega državnih zapisa i obveznica Republike Srbije i blagajničkih zapisa Narodne banke Srbije. Ovaj portfolio služi kao rezerva likvidnosti koja se lako, brzo i uz minimalne gubitke u vrednosti može konvertovati u gotovinu odnosno založiti kao sredstvo obezbeđenja radi izmirenja dospelih obaveza kao i neočekivanih odliva ili prekida novčanih priliva.

Pored praćenja pokazatelja likvidnosti Banka redovno izrađuje projekcije novčanih tokova u kratkom i dugom roku. Cilj projekcija novčanih tokova jeste da se blagovremeno utvrde neusklađenosti bilansne aktive i pasive u pogledu ročne strukture. Izveštaji o tokovima gotovine se prave po svim značajnim valutama (RSD i EUR) i zbirno za sve valute sa kojima Banka posluje. Oni se koriste da bi se identifikovale značajne neusklađenosti u dospećima potraživanja i obaveza Banke i da bi se procenile buduće potrebe za likvidnošću, kao i viškovi likvidnosti, i u skladu sa tim blagovremeno donele odgovarajuće odluke.

Kod projekcije novčanih tokova razvrstavanje bilansnih stavki bazira se na principu preostale ugovorene ročnosti (preostali broj dana do dospeća). Stavke bez ugovorenog roka dospeća kao što su: sredstva obavezne rezerve, transakcioni depoziti, depoziti po viđenju i sva ostala potraživanja i obaveze bez ugovorene ročnosti se raspoređuju po internoj metodologiji koju je Banka razvila za različita scenarija (osnovni i stresna scenarija) koja su kreirana za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti. Na taj način, Banka ima uvid u to koja scenarija je izlažu većem riziku likvidnosti i za svaki scenario ima definisane aktivnosti koje može da sprovede u slučaju realizacije nekog od njih.

Tabela ispod daje sumaran pregled nediskontovanih novčanih tokova Bančinih finansijskih sredstava i obaveza raspoređenih po ročnosti na dan 31. decembar 2019. godine.

Potraživanja i obaveze bez ugovorenog roka dospeća (sredstva obavezne rezerve, transakcioni depoziti, depoziti po viđenju) se tretiraju kao da će biti povučene do mesec dana što predstavlja izuzetno konzervativan pristup. Banka ne očekuje da će klijenti iskoristiti opciju da prevremeno povuku svoja sredstva te stoga tabela ne odražava očekivane novčane tokove. Svi nasledeni depoziti KBC banke, čije je učešće na 31. decembar 2019. godine i 31. decembar 2018. godine zanemarljivo u odnosu na ukupan portfolio depozita Banke, se tretiraju kao depoziti čiji je rok dospeća do mesec dana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

	<u>Do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 6 meseci</u>	<u>Od 6 do 12 meseci</u>	<u>Preko 1 godine</u>	<u>Ukupno 2019.</u>
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.305.447	1.471.084	-	-	-	3.776.531
Hartije od vrednosti	152.788	438.769	704.472	178.333	4.503.693	5.978.056
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.959.080	468.986	-	1.147.516	-	3.575.480
Kredit i potraživanja od komitenata	1.284.069	564.770	766.831	1.221.323	1.751.852	5.588.845
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	266.170	266.170
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	492.453	492.453
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	19.674	19.674
Ostala sredstva	-	-	-	-	259.430	259.430
UKUPNA AKTIVA	<u>5.701.282</u>	<u>2.943.609</u>	<u>1.473.303</u>	<u>2.547.172</u>	<u>7.293.272</u>	<u>19.956.639</u>
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	645	-	-	-	-	645
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	12.324.306	290.161	307.425	749.802	297.937	13.969.631
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	467.469	467.469
Rezervisanja	-	-	-	-	94.617	94.617
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	14.356	14.356
Ostale obaveze	-	-	-	-	670.547	670.547
Ukupno obaveze	<u>12.324.951</u>	<u>290.161</u>	<u>307.425</u>	<u>749.802</u>	<u>1.544.926</u>	<u>15.216.620</u>
Ukupan kapital	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4.739.377</u>	<u>4.739.377</u>
UKUPNO PASIVA	<u>12.324.951</u>	<u>290.161</u>	<u>307.425</u>	<u>749.802</u>	<u>6.325.608</u>	<u>19.997.302</u>
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2019. godine	<u>(6.656.517)</u>	<u>2.583.383</u>	<u>1.101.987</u>	<u>1.746.749</u>	<u>1.224.399</u>	<u>-</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

	<u>Do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 6 meseci</u>	<u>Od 6 do 12 meseci</u>	<u>Preko 1 godine</u>	<u>Ukupno 2018.</u>
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.033.448	-	-	-	-	3.033.448
Založena finansijska sredstva	-	242.391	-	-	-	242.391
Hartije od vrednosti	333.003	235.457	189.324	223.766	2.447.652	3.429.203
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.620.277	-	-	-	4.727	1.625.004
Kredit i potraživanja od komitenata	915.360	700.394	970.271	1.567.082	2.572.734	6.725.842
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	302.441	302.441
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	301.050	301.050
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	108	108
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	20.956	20.956
Ostala sredstva	220.853	-	-	-	29.661	250.514
UKUPNA AKTIVA	6.122.941	1.178.242	1.159.595	1.790.849	5.679.334	15.930.961
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	12.566	-	236.000	-	-	248.566
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	9.917.320	193.962	505.541	1.822.176	850.830	13.289.830
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	468.428	468.428
Rezervisanja	-	-	-	-	36.312	36.312
Ostale obaveze	279.946	-	-	-	113.050	392.996
Ukupno obaveze	10.209.833	193.962	741.541	1.822.176	1.468.620	14.436.132
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.494.829	1.494.829
UKUPNO PASIVA	10.209.833	193.962	741.541	1.822.176	2.963.449	15.930.961
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2018. godine	(4.086.891)	984.280	418.054	(31.328)	2.715.885	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Tabela ispod prikazuje ročnost garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza Banke na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine, zasnovana na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplate (za preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima ugovoreni iznos smesten je u vremenski okvir u kome se očekuje aktiviracija istog). Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima i okvirne kredite po kreditnim karticama.

	<u>Do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
31. decembar 2019. godine						
Finansijske garancije	-	-	-	314.756	-	314.756
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	-	-	601.426	-	-	601.426
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	4.900	10.751	98.407	-	-	114.058
Ukupno	4.900	10.751	699.833	314.756	-	1.030.240
	<u>Do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
31. decembar 2018. godine						
Finansijske garancije	-	-	-	267.261	-	267.261
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	-	-	491.135	-	-	491.135
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	5.175	9.533	65.322	-	-	80.030
Ukupno	5.175	9.533	556.457	267.261	-	838.426

Banka je u toku 2018. godine izvršila reklasifikaciju opozivih obaveza, na osnovu analiza izvedenih u toku IFRS9 implementacije, usled neaktiviranja klauzule.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od smanjenja profita i neto vrednosti Banke usled promena u visini kamatnih stopa. Merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat se vrši kroz merenje odnosa kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive u predefinisanim vremenskim intervalima. U zavisnosti od primenjenog scenarija kretanja kamatnih stopa, meri se uticaj potencijalne promene kamatne stope na neto prihod od kamata. Takođe, merenje uticaja kamatnog rizika na kapital banke se vrši praćenjem promene ekonomske vrednosti kapitala usled promena kamatnih stopa. O izloženosti Banke kamatnom riziku redovno se izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom u čijoj je nadležnosti upravljanje ovim rizikom.

Za merenje kamatnog rizika Banka izrađuje kamatni gep pri čemu se rukovodi sledećim principima:

- stavke sa fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu dospeća,
- stavke sa varijabilnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu ponovnog određivanja kamatne stope,
- nekamatnosne stavke se raspoređuju u posebnu kolonu uključujući i kapital koji se tretira kao nekamatnosna stavka koja nema rok dospeća.

Kamatnosne stavke koje nemaju ugovoren period dospeća niti period promene kamatne stope, kao što su depoziti po viđenju, kreditne kartice i minusi po tekućim računima, svrstane su u vremenski okvir 'do mesec dana'. Banka ne očekuje da će ove stavke dospeti u roku od mesec dana niti da će u celokupnom iznosu podleći promeni kamatne stope, te je ovakav prikaz kamatnog gepa prilično konzervativan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom, odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom, na dan 31. decembra 2019. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	666.317	-	-	840.086	-	2.270.128	3.776.531
Hartije od vrednosti	152.788	438.769.0 8	704.472	178.333	4.503.693	-	5.978.056
Kreditii potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.881.935	468.986	1.157.530	-	-	67.029	3.575.480
Kreditii i potraživanja od komitienata	1.242.344	754.969	1.108.465	1.147.168	1.181.621	154.278	5.588.845
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	266.170	266.170
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	492.453	492.453
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	-	19.674	19.674
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	259.430	259.430
UKUPNA AKTIVA	3.943.385	1.662.724	2.970.467	2.165.587	5.685.314	3.529.165	19.956.642
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	645	-	-	-	-	-	645
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	4.714.286	329.381	360.164	8.492.728	73.071	-	13.969.631
Subordinirane obaveze	-	-	465.000	-	-	2.469	467.469
Rezervisanja	-	-	-	-	-	94.617	94.617
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	14.356	14.356
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	670.547	670.547
Ukupno obaveze	4.714.931	329.381	825.164	8.492.728	73.071	781.989	15.217.265
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	4.739.377	4.739.377
UKUPNO PASIVA	4.714.931	329.381	825.164	8.492.728	73.071	5.521.366	19.956.642
Neto izloženost kamatnom riziku na dan:							
31.12.2019. godine	(771.546)	1.333.343	2.145.303	(6.327.141)	5.612.243	(1.992.201)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom, odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom, na dan 31. decembra 2018. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	918.618	-	-	-	-	2.114.831	3.033.448
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	242.391	242.391
Hartije od vrednosti	333.003	235.457	189.324	223.766	2.447.652	-	3.429.203
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.309.102	-	-	-	-	315.901	1.625.004
Kreditni i potraživanja od komitenata	1.071.187	1.036.869	1.599.742	1.362.257	1.339.926	315.861	6.725.842
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	302.441	302.441
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	301.050	301.050
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Odožena poreska sredstva	-	-	-	-	-	108	108
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	20.956	20.956
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	250.513	250.513
UKUPNA AKTIVA	3.631.910	1.272.326	1.789.066	1.586.023	3.787.578	3.864.058	15.930.961
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	236.000	-	-	12.566	248.566
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	4.221.719	187.962	511.541	1.822.176	850.829	5.695.602	13.289.830
Subordinirane obaveze	-	-	465.000	-	-	3.428	468.428
Rezervisanja	-	-	-	-	-	36.312	36.312
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	392.996	392.996
Ukupno obaveze	4.221.719	187.962	1.212.541	1.822.176	850.829	6.140.904	14.436.132
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	1.494.829	1.494.829
UKUPNO PASIVA	4.221.719	187.962	1.212.541	1.822.176	850.829	7.635.733	15.930.961
Neto izloženost kamatnom riziku na dan:							
31.12.2018. godine	(589.810)	1.084.364	576.525	(236.153)	2.936.749	(3.771.675)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****34.5. Devizni rizik**

Devizni rizik je rizik od nastanka gubitaka u finansijskom rezultatu i kapitalu banke koji proizilazi iz promene vrednosti finansijskih instrumenata Banke usled kretanja i promene vrednosti deviznog kursa na tržištu.

U cilju upravljanja deviznim rizikom Banka prati deviznu poziciju na dnevnom nivou, definiše metode i procedure za njihovo praćenje i merenje, definiše limite i obavlja eksterno i interno izveštavanje.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju u propisanim okvirima - ukupna neto otvorena pozicija Banke nije prelazila 20% njenog kapitala na dnevnom nivou u toku 2019. i 2018. godine.

Sledeće tabele prikazuju izloženost Banke deviznom riziku na dan 31.decembra 2019. i 31.decembra 2018. godine.

U tabeli su prikazana sredstva i obaveze prema njihovim knjigovodstvenim vrednostima:

<u>Naziv pozicije</u>	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>CHF</u>	<u>Ostale valute</u>	<u>Ukupno</u>
Devizna imovina	5,483,162	228,064	70,966	92,743	5,874,936
Devizne obaveze	5,406,056	225,613	70,574	92,881	5,795,124
					80,009
Duga otvorena pozicija	77,106	2,451	392	60	
Kratka otvorena pozicija	-	-	-	127	127
Neto otvorena pozicija: - 31.12.2019. godine					80,010
Pokazatelj deviznog rizika - 31. decembra 2019. godine					3.31

<u>Naziv pozicije</u>	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>CHF</u>	<u>Ostale valute</u>	<u>Ukupno</u>
Devizna imovina	2.906.132	164.502	35.121	29.702	3.135.457
Devizne obaveze	3.143.859	165.914	34.952	28.079	3.372.805
Duga otvorena pozicija	26.730	1.101	775	251	28.857
Kratka otvorena pozicija	-	-	-	55	55
Neto otvorena pozicija: - 31.12.2018. godine					28.857
Pokazatelj deviznog rizika - 31. decembra 2018. godine					1,74

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.5. Devizni rizik (nastavak)

Analizom razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli mogu se proceniti efekti na dobit i kapital Banke. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Valuta	Promene u deviznom kursu (%) 31.12.2019.	Efekat na dobitak pre oporezivanja 31.12.2019.	Promene u deviznom kursu (%) 31.12.2018.	Efekat na dobitak pre oporezivanja 31.12.2018.
EUR	10%	7711	10%	2673
CHF	10%	39	10%	78
USD	10%	245	10%	110

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2019. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.676.414	11.679	23.387	1.711.479	2.065.052	3.776.531
Hartije od vrednosti	2.371.063	106.907	-	2.477.970	3.500.086	5.978.056
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.336.211	109.441	140.323	1.585.975	1.989.505	3.575.480
Kredit i potraživanja od komitenata	1.654	-	-	1.654	5.587.191	5.588.845
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	266.169	266.169
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	492.453	492.453
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	19.674	19.674
Ostala sredstva	102.661	38	-	102.699	156.731	259.430
UKUPNA AKTIVA	5.488.004	228.064	163.709	5.879.777	14.076.865	19.956.642
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	341	-	-	341	304	645
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	5.056.996	219.807	161.338	5.438.141	8.531.490	13.969.631
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	467.469	467.469
Rezervisanja	-	-	-	-	94.617	94.617
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	14.356	14.356
Ostale obaveze	348.720	5.805	2.117	356.642	313.905	670.547
Ukupno obaveze	5.406.056	225.613	163.455	5.795.124	9.422.141	15.217.265
Ukupan kapital	4.885	-	-	4.885	4.734.492	4.739.377
UKUPNO PASIVA	5.401.171	225.613	163.455	5.790.239	14.166.403	19.956.642
Neto svop pozicija	-	-	-	-	-	-
Neto devizna pozicija na dan: - 31. decembra 2019. godine	86.833	2.451	254	89.538	(89.538)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.5. Devizni rizik (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2018. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Dinari sa valutnom klauzulom	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.231.111	17.349	35.119	1.283.579	1.749.869	-	3.033.448
Založena finansijska sredstva	242.391	-	-	242.391	-	-	242.391
Hartije od vrednosti	1.899.406	-	-	1.899.406	1.529.797	-	3.429.203
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	450.031	215.300	86.980	752.312	872.692	-	1.625.004
Kreditni i potraživanja od komitenata	3.325	-	-	3.325	6.722.517	3.325	6.725.842
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	302.441	-	302.441
Nekretnine, postojenja i oprema	-	-	-	-	301.050	-	301.050
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	-	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	108	-	108
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	20.956	-	20.956
Ostala sredstva	96.816	37	-	96.853	153.661	150	250.514
UKUPNA AKTIVA	3.923.080	232.687	122.099	4.277.865	11.653.096	3.475	15.930.961
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	343	-	-	343	248.223	-	248.566
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.847.132	221.133	119.367	4.187.642	9.102.188	-	13.289.830
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	468.428	-	468.428
Rezervisanja	-	-	-	-	36.312	-	36.312
Ostale obaveze	48.874	10.453	1.750	61.077	331.919	-	392.996
Ukupno obaveze	3.896.350	231.586	121.126	4.249.062	10.187.070	-	14.436.132
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.494.829	-	1.494.829
UKUPNO PASIVA	3.896.350	231.586	121.126	4.249.062	11.681.899	-	15.930.961
Neto svop pozicija	-	-	-	-	-	-	-
Neto devizna pozicija na dan:							
- 31. decembra 2018. godine	26.730	1.101	973	28.803	(28.803)	3.475	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.6. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled namernih i nenamernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, a isključuje reputacioni, strateški i poslovni rizik.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja skup sistematičnih aktivnosti kojima se obezbeđuje identifikacija, procena, praćenje i kontrola operativnih rizika u Banci, kao i potreba za održavanjem određenog nivoa kapitala, kako bi se apsorbovali potencijalni gubici nastali kao posledica događaja operativnog rizika. Upravljanje operativnim rizikom je propisano Politikom za upravljanje operativnim rizikom i sastoji se iz 4 ciklična koraka:

- identifikacija rizika;
- procena i merenje rizika;
- praćenje i kontrola rizika;
- ublažavanje rizika.

Banka ne može da eliminiše sve operativne rizike, ali kroz proces samoprocene rizika može da identifikuje propuste u svojim procesima, proizvodima i procedurama i njihovim unapređenjem smanji učestalost, kao i negativan uticaj operativnih gubitaka na poslovanje i profitabilnost Banke. Kontrola uključuje efektivnu podelu dužnosti, pristup, ovlašćenje i usaglašavanje procedura, obuku osoblja i proces nadgledanja, uključujući i internu reviziju. Samoprocena daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike koji utiču na procese koji oni kontrolišu.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativne i kvalitativne mere koje se temelje na prikupljanju podataka o gubicima nastalim kao posledica operativnog rizika, po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, a na bazi Procedure za evidentiranje događaja operativnog rizika. Uloga procesa evidentiranja događaja operativnog rizika je da identifikuje, proceni, kontroliše i smanji mogućnost nastanka i uticaj operativnih rizika i gubitaka.

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane zaposlenih koji su imenovani kao koordinatori za operativne rizike. Svaki sektor Banke ima svoje koordinate za operativne rizike.

U cilju postizanja bolje efikasnosti i pružanja kvalitetnije usluge, Banka može doneti odluku da obavljanje određenih poslovnih aktivnosti poveri trećim licima koja ih obavljaju kao svoju pretežnu delatnost, odnosno imaju odgovarajuće iskustvo u njihovom obavljanju. Banka upravlja rizikom eksternalizacije kroz uspostavljene kontrolne mehanizme pre zaključivanja ugovora sa trećim licima, odnosno pružiocima usluga, kao i kroz monitoring aktivnosti nakon potpisivanja ugovora. Ceo proces se sprovodi na bazi Procedure za poveravanje aktivnosti trećim licima.

Rizicima koji proističu iz uvođenja novih proizvoda Banka upravlja kroz identifikaciju svih rizika koji proističu iz uvođenja novog proizvoda, a na način da sve relevantne organizacione jedinice moraju biti upoznate sa uvođenjem novog proizvoda i moraju dati svoje stručno mišljenje koje se odnosi na rizični profil novog proizvoda ili usluge kao i uticaj na rizični profil Banke.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.6. Operativni rizik (nastavak)

Banka je internim aktima, koje čine Okvir za upravljanje operativnim rizikom, obezbedila adekvatan sistem upravljanja rizikom. Pored toga, Banka je usvojila odgovarajuću organizacionu strukturu, kroz definisanje jasnih uloga i odgovornosti zaposlenih koji su uključeni u proces upravljanja operativnim rizicima:

- Upravni odbor je odgovoran za preispitivanje Politike;
- Izvršni odbor je odgovoran za usvajanje procedura za upravljanje operativnim rizicima i nadgledanje sprovođenja Politike za upravljanje operativnim rizikom;
- Tim za kontrolu rizika i modeliranje je odgovoran za kreiranje odgovarajućih alata, politika, procedura i tehnika kojima se reguliše proces upravljanja operativnim rizikom, za praćenje i sprovođenje politika i procedura u svojoj nadležnosti, za pružanje informacija o izloženosti Banke operativnim rizicima, za predlaganje aktivnosti za ublažavanje operativnih rizika i praćenje sprovođenja akcionih planova kao i kontinuirano ukazivanje značaja problematike i podizanje svesti o operativnim rizicima u svim organizacionim delovima Banke;
- Organizacione jedinice u okviru Banke su odgovorne da identifikuju, procenjuju, prate i prikupljaju podatke o izloženosti operativnom riziku u skladu sa Okvirom za upravljanje operativnim rizicima. Svaka organizaciona jedinica ima svoje koordinate za operativni rizik, imenovane od strane nadležnog rukovodioca, sa jasno definisanim nadležnostima i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom.

Efikasnost upravljanja operativnim rizikom je pod nadzorom Foruma za upravljanje operativnim rizikom.

Forum za operativne rizike (u daljem tekstu ORC) podržava Izvršni odbor u upravljanju operativnim rizicima koji proizilaze iz Bančinih procesa, sistema, ljudskog faktora i okruženja. Ključni procesi banke, identifikovani od strane ORC-a, su predmet procene rizika gde se identifikuju ključni rizici i uspostavljaju kontrole i dogovaraju akcioni planovi koji u sebi sadrže mere za ublažavanje rizika. Registrovanje gubitka i prepoznavanje operativnog rizika se sprovodi preko koordinatora i njihovih zamenika za operativni rizik koji su imenovani za svaki sektor Banke. Tim za kontrolu rizika i modeliranje je nadležan za izveštavanje Bančinog rukovodstva na mesečnom nivou ili po potrebi i češće ukoliko je potrebna njihova trenutna reakcija. Politika upravljanja operativnim rizikom, koja definiše glavne gradivne elemente i principe upravljanja operativnim rizikom u Banci.

Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.6. Operativni rizik (nastavak)

Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Upravljanje rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva vrši se izradom budžeta usklađenog sa propisanim pokazateljima i kontinuiranim praćenjem realizacije tog budžeta.

U 2019. godini, Banka je obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

35. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno prevladajućim tržišnim uslovima.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo Banke smatra da knjigovodstvene vrednosti finansijskih instrumenata aproksimiraju njihove fer vrednosti na dan bilansa stanja.

Na dan 31. decembra 2019. godine, po fer vrednosti iskazana su stalna sredstva namenjena prodaji i hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat. Sva ostala sredstva i obaveze Banke su iskazane po amortizovanoj vrednosti i varijabilnim kamatnim stopama, kojima se u redovnim intervalima ponovo određuje cena. Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza ne odstupa značajno od njihove fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti sa rokom otplate dužim od tri godine uglavnom nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti, osim za deo gotovinskih kredita sa rokom dužim od tri godine koji nose fiksnu kamatnu stopu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (nastavak)

Za učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu vršen je test obezvređenja na dan bilansa i s tim u vezi izvršene korekcije.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrednosti

Rukovodstvo Banke smatra da fer vrednost finansijskih instrumenata, koji nisu vrednovani po fer vrednosti, ne odstupa u materijalno značajnom iznosu od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Pregled knjigovodstvene i fer vrednosti finansijske aktive i pasive:

2019					
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	3,776,531	3,776,531	3,776,531		
Hartije od vrednosti	5,978,056	5,978,056		5,147,079	830,977
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,575,480	3,575,480			3,575,480
Kredit i potraživanja od komitenata	5,588,845	5,619,991			5,619,991
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	645	645			645
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	13,969,631	13,969,631			13,969,631
Subordinirane obaveze	467,469	467,469			467,469
2018					
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	3,033,448	3,033,448	3,033,448		
Založena finansijska sredstva	242,391	242,391			242,391
Hartije od vrednosti	3,429,203	3,429,203		3,094,540	334,663
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,625,004	1,625,004			1,625,004
Kredit i potraživanja od komitenata	6,725,842	6,642,416			6,642,416
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	248,566	248,566			248,566
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	13,289,830	13,289,830			13,289,830
Subordinirane obaveze	468,428	468,428			468,428

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (nastavak)

Prema metodologiji određivanja fer vrednosti obveznica Republike Srbije, Banka definiše postupak vrednovanja po aktuelnim tržišnim cenama kao svako vrednovanje koje mora biti uporedivo sa merodavnim cenama, ekstrapolirano ili obračunato na osnovu dostupnih tržišnih podataka.

Nova vrednost krive se konstruiše na osnovu poslednje dostupnih (u odnosu na datum vrednovanja) izvršnih stopa sa primarnog ili sekundarnog trgovanja hartijama od vrednosti Republike Srbije, kojima se trgovalo od datuma poslednjeg vrednovanja, a čije su karakteristike u pogledu valute, izdavaoca, prioritetnosti, preostale ročnosti i obima realizacije iste ili slične. Cilj metodologije je preciziranje merenja fer vrednosti tako da obuhvati i dnevne promene relevantnih tržišnih kamatnih stopa za datu valutu, kako bi se najpreciznije utvrdila vrednost krive prinosa u trenutku procene fer vrednosti.

36. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

Povezana lica banke su članovi Upravnog odbora i članovi PPF grupe.

(a) Poslovni odnosi sa članovima Upravnog i Izvršnog odbora, članovima organa upravljanja i članovima porodica ovih lica

Naknade članovima Upravnog i Izvršnog odbora Banke u toku 2019. i 2018. godine, iskazane u bruto iznosima, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2019.	2018.
Naknade članovima Izvršnog odbora	60.934	33.112
Naknade članovima Upravnog odbora	2.792	3.059
Ukupno	63.726	36.171

(b) Transakcije sa ostalim povezanim licima

Pored navedenog, Banka ulazi u poslovne odnose sa ostalim licima koja su povezana sa bankom. Sledeće tabele prikazuju stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2019. godine, kao i odgovarajuće prihode i rashode nastale po osnovu poslovnih odnosa sa ostalim povezanim licima u toku godine, zaključno sa datumom bilansa stanja:

Naziv povezanog lica:	Potraživanja	Obaveze	Ostali rashodi	Ostali prihodi
Home Credit Kazakstan	601.291	-	-	13.334
Telenor doo	36.119	759.923	86.109	3.901
Telenor Common Operations	-	2.847	21.434	-
Home Credit International Češka	-	222	222	-
	637.410	762.992	107.765	17.235

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

36. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

(b) Transakcije sa ostalim povezanim licima (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje transakcije sa ostalim povezanim licima na dan 31. decembra 2018. godine:

Naziv povezanog lica:	Potraživanja	Obaveze	Ostali rashodi	Ostali prihodi
Telenor Financial Services AS	-	8.113	8.113	-
Telenor global shared service	-	-	1.367	-
Telenor Procurement Company	-	3.707	3.707	-
Telenor ASA	-	99	-	-
Telenor Common Operations	-	-	4.716	-
Telenor doo	-	-	91.401	2.514
	-	11.919	109.304	2.514

Uslovi transakcija sa povezanim licima

Prethodno navedena stanja potraživanja i obaveza kao i prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih tržišnih kamatnih stopa.

Transferne cene

U skladu sa novim odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi da do 30. juna 2019. godine, zajedno sa poreskim bilansom za 2019. godinu predaju i studiju o transfernim cenama.

Obzirom da Banka ima značajne transakcije sa povezanim stranama u trenutku sastavljanja finansijskih izveštaja za 2019. godinu Banka je u procesu pripremanja studije o transfernim cenama. Na osnovu preliminarnih nalaza, rukovodstvo Banke ne očekuje korekcije finalnog poreskog bilansa po osnovu transakcija sa povezanim stranama.

37. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

U hiljadama dinara	31.12.2019.	31.12.2018.
EUR	117.5928	118.1946
USD	104.9186	103.3893
CHF	108.4004	104.9779

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

38. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Gotovina i gotovinski ekvivalenti izveštaju o tokovima gotovine

	2019.	2018.
Žiro račun	840.086	698.723
Gotovina u blagajni	1.639.130	1.262.814
Devizni računi kod banaka	509.859	746.438
Overnight plasmani bankama	666.020	552.270
Ukupno	3.655.095	3.260.245

39. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Mobi banke, izvršeno je usaglašavanje potraživanja i obaveza sa pravnim licima i preduzetnicima na dan 30. novembra 2019. godine.

Ukupno neusaglašena potraživanja iznose 202 hiljade dinara, ukupno neusaglašene obaveze iznose 374 hiljade dinara.

40. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

15. marta 2020. godine u Republici Srbiji je proglašeno vanredno stanje zbog opasnosti od širenja virusa COVID-19. 17. marta 2020 Narodna banka Srbije donela je Odluku o privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojom je propisana obaveza banaka da svojim klijentima ponude zastoje u otplati obaveza po kreditima (moratorijum) u minimalnom trajanju 90 dana. Procenom uticaja navedenih mera na poslovanje banke, utvrđeno je da ove mere neće značajno ugroziti poslovanje banke, da banka raspolaže resursima da obezbedi dodatnu likvidnost, te da će zadržati regulatorne pokazatelje u propisanim okvirima.

Kako se epidemija i njeno širenje nastavljaju, veliki je izazov predvideti pun uticaj i trajanje ekonomskih uticaja. Međutim, kako okolnosti se mogu dalje pogoršavati, Banka procenjuje da epidemija COVID-19 može imati negativan uticaj na kreditni portfolio, kvalitet aktive, obezvređenja i rezervisanja, fer vrednost finansijskih instrumenata itd. U ovom momentu nije moguće da Banka, sa visokim nivoom sigurnosti, utvrdi efekte epidemije na njenu finansijske poziciju i performanse.

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2019. godinu.

Beograd, 6. april 2020. godine

Marija Popović
100100511

Digitally signed by Marija Popovic
100100511
Date: 2020.04.04 12:55:59 +02'00'

Miloš Polovina

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Polovina
Član Izvršnog odbora

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE**

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

I UVOD

Banka je osnovana kao ALCO Banka 16. maja 1996. godine, na osnovu dozvole za rad dobijene od NBJ i upisa u registar kod Privrednog suda u Beogradu. U novembru iste godine, dobila je dozvolu NBJ za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom.

Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta novčanih depozita,
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita,
- obavljanje devizno - valutnih i menjačkih poslova,
- izdavanje platnih kartica,
- izdavanje hartija od vrednosti,
- davanje garancija, avala i drugih oblika jemstava,
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti,
- obavljanje poslova domaćeg i ino platnog prometa,
- obavljanje poslova finansijskog inženjeringa i konsaltinga.

Kupovinom sto odsto akcija A banke, od juna 2007. godine, bankarsko-osiguravajuća grupacija KBC Grupa prisutna je i na tržištu Srbije. Promenom imena u Agenciji za privredne registre, A Banka je od 6. marta 2008. godine registrovana pod novim imenom - KBC Banka ad Beograd.

Dolaskom novog vlasnika, KBC Grupe, KBC Banka je pratila strateške ciljeve KBC Grupe u regiji centralne i istočne Evrope, sa pretežnim usmerenjem na ponudu usluga u segmentu stanovništva i MSP.

19. decembra 2013. godine, KBC Banku je preuzela Telenor Grupa, u cilju stvaranja sinergije telekomunikacionih usluga i finansijskih usluga. Telenor Danemark Holding je preuzeo 100 odsto akcija KBC banke sa ciljem da građanima Srbije posredstvom Telenor banke ponudi savremene i inovativne mobilne finansijske usluge.

Tokom 2018. godine Telenor grupa je prodala svoje poslovanje u oblasti telekomunikacija u istočnoj Evropi investicionoj grupi PPF N.V. sa sedištem u Pragu, dok je za Telenor banku potpisan ugovor o prodaji akcija sa istom grupom. Po odobrenju transakcije od strane Narodne banke Srbije, u februaru 2019. godine izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji.

Rešenjem agencije za privredne registre br. 119465/2019 od 10. oktobra 2019. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv Telenor banka a.d., Beograd i upisan je naziv Mobi banka a.d., Beograd.

Model poslovanja banke nije promenjen nakon promene vlasničke strukture, banka je i dalje usmerena na pružanje finansijskih usluga fizičkim licima prvenstveno kroz on-line kanale.

Banka nema ogranke i nije vršila otkup sopstvenih akcija.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

II PRINCIPI I STRATEGIJA

Bankarske aktivnosti Mobi Banke u 2019. godini razvijane su u saglasnosti sa ciljevima i principima postavljenim u Poslovnoj politici, njihovom implementacijom u procedurama i aktima Banke kao i implementacijom instrumenata i mera koje se donose i preduzimaju organi upravljanja Banke u skladu sa Poslovnom politikom i Statutom Banke.

Mobi banka je strateški orijentisana na pružanje usluga fizičkim licima. Banka je prvenstveno usmerena ka korisnicima savremenih tehnologija koji žele bankarsku uslugu bez tradicionalnog posećivanja filijala banke.

Banka posluje kao direktna banka, što znači da pruža usluge korisnicima putem interneta i aplikacije na mobilnom telefonu. Mobi Banka ima jednu poslovnicu koja omogućava klijentima obavljanje klasičnih bankarskih transakcija.

Pristup servisima i resursima Banke je omogućen svim potencijalnim klijentima, prema uslovima definisanim u Opštim uslovima Poslovanja.

Banka je usmerena ka cilju da postane vodeća maloprodajna transakciona banka na tržištu uz značajan fokus na kreditnu aktivnost.

Mobi banka će razmotriti isplatu dividendi u skladu sa pozitivnom zakonskom regulativom Republike Srbije kada postane profitabilna.

III ORGANIZACIONA STRUKTURA

Mobi Banka je na kraju 2019. godine brojala 192 zaposlena.

Unutrašnja organizacija Banke podrazumeva formiranje organizacionih delova, odnosno organizacionih jedinica i to:

1. Izvršni odbor
2. Divizije
3. Sektori
4. Službe
5. Timovi
6. Ekspoziture
7. Prodajno mesto (ili Prodavnica)

Divizije su najsloženije organizacione celine specijalizovane za obavljanje pojedinih oblasti (grupa) poslova grupisanih prema određenim zajedničkim svojstvima, formirane na funkcionalnom principu. Divizije se, po pravilu, sastoje iz sektora, službi i timova/ekspozitura/prodajnih mesta. U Banci se formiraju tri osnovne divizije:

- I. Divizija Predsednika Izvršnog odbora, kojom rukovodi Predsednik Izvršnog odbora,
- II. Divizija marketinga, kojom rukovodi Član Izvršnog odbora zadužen za marketing,
- III. Divizija korporativnih poslova kojom rukovodi Član Izvršnog odbora zadužen za korporativne poslove.

Sektori se formiraju radi obavljanja specifičnih stručnih poslova u Banci koji su funkcionalno i tehnološki povezani. Sektori se mogu sastojati od nekoliko podređenih segmenata (službi ili timova/ekspozitura/prodajnih mesta). Sektorom, po pravilu, rukovodi Direktor.

Sektori se formiraju u:

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

III ORGANIZACIONA STRUKTURA (nastavak)

- ▶ poslovima operacija,
- ▶ poslovima informacionih tehnologija,
- ▶ poslovima finansija

Službe se organizuju po pravilu kao deo organizacione jedinice višeg ranga u kojoj se obavljaju funkcionalno i tehnološki povezani poslovi iste vrste ili različiti, ali tesno međusobno povezani poslovi. Služba se može obrazovati i kao samostalni organizacioni deo koji organizaciono ne pripada određenoj Diviziji ili Sektoru. Službom po pravilu rukovodi Menadžer.

U zavisnosti od obima, složenosti i razvijenosti poslova, u divizijama/sektorima/službama se formiraju timovi, ekspoziture ili prodajna mesta koji ne mogu biti podeljeni na organizacione jedinice nižeg nivoa.

Timovi se organizuju kao funkcionalno tehnološke celine povezanih poslova manjeg obima ili kao celina dve ili više grupe poslova iz delokruga rada organizacionog dela višeg ranga i njegov su sastavni deo. Timom po pravilu rukovodi Menadžer ili Tim lider.

Ekspozitura je organizacioni deo u kome se obavljaju bankarski poslovi a koji mogu biti osnovani i na teritorijanom principu. U ekspozituri se obavljaju sve vrste bankarskih poslova sa klijentima i pružaju sve vrste bankarskih usluga. U ekspoziturama sa prate klijenti, prati se kompletan kreditni proces i obavlja servisiranje klijenata po svim osnovama. Ekspoziturom rukovodi Šef Ekspoziture.

Prodajna mesta (ili Prodavnice) su organizacione jedinice koje se obrazuju u Centrali Banke ili na teritorijalnom principu odnosno kao deo drugog organizacionog dela, u ili van sedišta Banke. U Prodajnim mestima se obavljaju poslovi koji su direktno ili indirektno vertikalno povezani sa Bankom. Poslovima u Prodajnim mestima rukovodi njegov rukovodilac a u slučaju da ne postoji, ovim organizacionim delom rukovodi rukovodilac organizacione jedinice neposredno višeg ranga ili istog ranga (ali horizontalno bliskog).

U skladu sa opisanim principima unutrašnje organizacije, hijerarhijska pozicija organizacionih delova u Banci je sledeća:

1. Izvršni odbor
2. Divizija
3. Sektor
4. Služba
5. Timovi
6. Ekspozitura
7. Prodajni tim

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

III ORGANIZACIONA STRUKTURA (nastavak)

Organizacione jedinice se formiraju za sledeće poslove:

- Poslovi unutrašnje revizije,
- Poslovi usklađenosti poslovanja,
- Poslovi marketinga, i u okviru istih:
 - o poslovi vezani za proizvode, razvoj i realizaciju,
 - o poslovi maloprodaje i korisničkog servisa,
 - o poslovi upravljanja sredstvima i gotovinom,
- Poslovi informacionih tehnologija, i u okviru istih:
 - o poslovi IT operacija,
 - o poslovi razvoja aplikativnog softvera,
 - o poslovi poslovne analitike
- Poslovi upravljanja rizicima i u okviru istih:
 - o poslovi za kreditno poslovanje,
 - o poslovi za kontrolu rizika i modeliranje,
 - o Poslovi upravljanja lošom aktivom
- Poslovi finansija,
 - o poslovi računovodstva i izveštavanja,
 - o poslovi finansijske kontrole,
 - o opšti poslovi,
- Poslovi operacija i u okviru istih:
 - o poslovi podrške poslovanju i platnog prometa,
 - o poslovi podrške aplikacijama
 - o poslovi u vezi sa upravljanjem projektima i procesima, poslovna analiza,
- Korporativni poslovi i u okviru istih:
 - o Pravni poslovi,
 - o Poslovi ljudskih resursa,
 - o Poslovi informacione bezbednosti

Odgovornosti zaposlenih se definišu u okviru segmenata do nivoa jasnog razlikovanja aktivnosti front office-a, back office-a i middle office-a. Segmenti iz prethodnog stava ovog člana organizuju se u okviru funkcija, na način kojim se obezbeđuje izbegavanje konflikta interesa.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

IV KORPORATIVNA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Korporativna društvena odgovornost se vodi u sledećem smeru:

Mobi Banka ostvaruje zajedničke vrednosti za našu kompaniju i društvo u kome posluje. Sve inicijative korporativne društvene odgovornosti su izgrađene na ključnoj kompetenci -- komunikacijama i realizovane kroz projekte Telenor fondacije u Srbiji. Napori Mobi Banke u domenu korporativne društvene odgovornosti počivaju na dva ključna strateška stuba: proširenje benefita kombinovanih bankarskih usluga i telekomunikacionih usluga i integrisanje odgovornih poslovnih praksi u sve aspekte poslovanja.

Mobi Banka se fokusira na stvaranje održivih inicijativa koje stvaraju dugoročnu vrednost kako za ciljne grupe tako i za Mobi banku.

U domenu održivog razvoja i zaštite životne sredine Mobi Banka je posvećena minimiziranju negativnih uticaja na životnu sredinu. U meri u kojoj je to moguće, čine se napori da se smanji potrošnja energije i da se racionalno upravlja otpadom u skladu sa zakonskim propisima iz ove oblasti. Mobi Banka zakupljuje poslovni prostor u energetske efikasnoj zgradi koja poseduje BMS (Building Managerial System), a koji pruža mogućnost uštede energije.

V FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Osnovna delatnost banke kao finansijske institucije koncentrisana je na držanje i operacije sa finansijskim instrumenatima. Primarni finansijski instrumenti u poslovanju banke su krediti i depoziti, a viškove likvidnih sredstava banka plasira u dužničke hartije od vrednosti i repo plasmane. U procesu upravljanja likvidnošću i deviznom pozicijom banka po potrebi takođe koristi valutne forward ugovore i valute svopove.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM

Kreditni rizik

Kreditni rizik je potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti nekog finansijskog instrumenta usled neplaćanja ili neizvršenja obaveza od strane jedne ugovorne strane (bilo da je to na primer, zajmoprimac, garant, osiguravač ili reosiguravač, suprotna strana u nekoj profesionalnoj transakciji ili emitent nekog kreditnog instrumenta), usled nesolventnosti, nemogućnosti ili nespremnosti te strane da izvrši plaćanje obaveze, kao i usled događaja ili mera koje su primenili politički ili monetarni organi neke zemlje (rizik zemlje). Kreditni rizik Banke je uslovljen kreditnom sposobnošću dužnika,

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

njegovom blagovremenošću prilikom izvršavanja obaveza prema Banci kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja.

Mobi Banka (u daljem tekstu Banka) svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo. Banka kontinuirano identifikuje, procenjuje, prati i kontroliše rizike u skladu sa Zakonom o bankama i ažuriranim podzakonskim aktima NBS-a i regulativom za upravljanje rizicima, obezbeđujući integralni, obazriv i dosledan sistem upravljanja rizicima. Strategijom upravljanja rizicima Banke, kao i politikama i ostalim internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Kreditni rizik se prati na više nivoa: procenom kreditne sposobnosti klijenata pre odobravanja kredita, praćenjem redovnog izmirenja njihovih obaveza i kreditne sposobnosti tokom čitavog životnog veka kredita, kao i naplatom i upravljanjem dospelih potraživanja.

Tokom 2019. godine Banka je sprovodila redovni monitoring aktivnosti izveštavanja, godišnjeg revidiranja internih akata koja uređuju oblast kreditnog rizika i aktivnosti u sklopu podrške organa upravljanja u procesu donošenja odluka. Na kraju 2019. godine kreditni portfolio beleži pad u odnosu na kraj 2018.g. za većinu kreditnih proizvoda Banke, usled sporijeg od očekivanog oporavka kreditne produkcije, nakon uvedenog ograničenja odobravanja plasmana tokom procesa prodaje u kome se Banka nalazila do februara 2019. godine i izmene regulative koja je u primeni od 01.01.2019.godine. Imajući u vidu da Banka između ostalog, kreditira i kupovinu telefona korisnika Telenor doo Beograd i da je isto predstavljalo jednu od ključnih aktivnosti od osnivanja Banke, u cilju kreditiranja te kupovine Telenor doo deponovao je sredstva za obezbeđenje tih kredita u Banci u iznosu koji obezbeđuje maksimalnu moguću zaštitu od kreditnog rizika portfolija kredita za kupovinu mobilnih uređaja i potrebe za likvidnošću Banke, uz istovremeno vođenje računa da se ne odstupi od dugoročne strategije koja podrazumeva optimizaciju troškova finansiranja i na taj način ugroze planovi budućih aktivnosti. Bezobzira na iznos deponovanih sredstava na računu Banke, odnosno procentualnu pokrivenost portfolija kredita za kupovinu mobilnih uređaja depozitom za posebne namene, Banka ima pravo da naplati iz depozita celokupan iznos (100%) svakog kredita za kupovinu mobilnog uređaja koji je u kašnjenju više od 89 dana od Telenora doo. Kako od 2014. godine kada je započeto kreditiranje stanovništva na navedeni način, nije zabeležen slučaj nepoštovanja ugovornih odredbi od strane Telenor doo, koje podrazumevaju između ostalog, obavezu deponovanja i uplate celokupnog iznosa sredstava za pokriće kredita dužnika koji su u docnji dužoj od 89 dana, ne može se ni zaključiti da je Banka po tom bila izložena kreditnom riziku. Kreditni rizik je proizilazio iz gotovinskih keš kredita, kreditnih limita i dozvoljenog minusa po tekućem računu. Iako je zabeležen rast procenta problematičnih plasmana, presvega gotovinskih kredita, isti je posledica isključivo pada nivoa kreditne produkcije, imajući u vidu da je rast broja zabeleženih novih gotovinskih kredita koji ulaze u status neizmirenja obaveza smanjen u odnosu na 2018. godinu.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Tokom 2019.godine Banka je započela proces unapređenja internih modela kreditnog rejtinga u svrhe približavanja standardima struke i najboljim praksama u merenju kreditnog rizika, a u narednom periodu fokus će, pored pomenutog, biti i dalje na poboljšanju kvaliteta kreditnog portfolija putem proaktivnog upravljanja istim i pravovremenim inicijativama za smanjenje nivoa problematičnih potraživanja.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti podrazumeva mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora finansiranja),
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Da bi ograničilo ovaj rizik, rukovodstvo Banke je diversifikovalo izvore finansiranja kao dodatak bazi stabilnih depozita i usvojilo politiku za upravljanje rizikom likvidnosti i finansiranja. Banka je razvila procese unutrašnjih kontrola i plan oporavka u slučaju krize likvidnosti u cilju adekvatnog upravljanja ovim rizikom. Pod ovim se podrazumeva konstantna procena očekivanih novčanih tokova i dostupnost visokokvalitetnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti iskorišćena u slučaju potrebe za dodatnim finansiranjem.

Okvir za upravljanje rizikom likvidnosti je uspostavljen od strane Upravnog odbora Banke, a za upravljanje rizikom likvidnosti nadležni su Upravni odbor banke, Izvršni odbor banke, ALCO odbor, Tim za upravljanje sredstvima i gotovinom i Tim za kontrolu rizika i modeliranje.

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom.

Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog reda i likvidnih potraživanja Banke drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza

Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****Rizik likvidnosti (nastavak)**

U tabelama su prikazane izmerene vrednosti regulatornih pokazatelja likvidnosti za prethodni period:

Vrednost pokazatelja likvidnosti	2019.	2018.
Prosek tokom perioda	6,48	4,59
Najviši	7,01	7,54
Najniži	6,17	2,50
Na dan 31. decembra	6,86	6,39

Vrednost užeg pokazatelja likvidnosti	2019.	2018.
Prosek tokom perioda	5,39	3,70
Najviši	6,10	5,73
Najniži	4,60	1,78
Na dan 31. decembra	5,87	5,16

Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Banka je dužna da LCR, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Vrednosti pokazatelja pokriva likvidnom aktivom utvrđenog prema regulativi NBS, a koji je Banka dužna da zbirno u svim valutama odžava na nivou koji nije niži od 100%. na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine date su u sledećoj tabeli:

Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	2019.	2018.
	1046%	1645%

Svi regulatorni pokazatelji likvidnosti bili su konstantno u okviru postavljenih limita. Banka kontinuirano održava adekvatan nivo portfolija visoko likvidnih i lako utrživih hartija od vrednosti, pre svega državnih zapisa i obveznica Republike Srbije i blagajničkih zapisa Narodne banke Srbije. Ovaj portfolio služi kao rezerva likvidnosti koja se lako, brzo i uz minimalne gubitke u vrednosti može konvertovati u gotovinu odnosno založiti kao sredstvo obezbeđenja radi izmirenja dospelih obaveza kao i neočekivanih odliva ili prekida novčanih priliva.

Pored praćenja pokazatelja likvidnosti Banka redovno izrađuje projekcije novčanih tokova u kratkom i dugom roku. Cilj projekcija novčanih tokova jeste da se blagovremeno utvrde neusklađenosti bilansne aktive i pasive u pogledu ročne strukture. Izveštaji o tokovima gotovine se prave po svim značajnim valutama (RSD i EUR) i zbirno za sve valute sa kojima Banka posluje. Oni se koriste da bi se identifikovale značajne neusklađenosti u dospećima potraživanja i obaveza Banke i da bi se procenile buduće potrebe za likvidnošću, kao i viškovi likvidnosti, i u skladu sa tim blagovremeno donele odgovarajuće odluke.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****Rizik likvidnosti (nastavak)**

Prema svom poslovnom planu za 2019. godinu, Banka je prikupljala depozite po viđenju u lokalnoj i u stranoj valuti EUR, kao i oročene depozite od stanovništva, koji su denominovani samo u lokalnoj valuti. Tokom 2019. godine, iako je Banka smanjila kamatne stope na štedne i depozite po viđenju stanovništva, odnosno na svoj primarni izvor finansiranja, ukoliko napravimo poređenje na godišnjem nivou (kraj 2019. u odnosu na kraj 2018. godine), zabeleženi su sledeći rezultati u kretanju depozita:

Pregled po tipu i valuti depozita stanovništva	Promena (2019/2018)
Štedni i depoziti po viđenju u domaćoj valuti	-19%
Transakcioni depoziti u domaćoj valuti	45%
Ukupno depoziti stanovništva u domacoj valuti	-1%
Transakcioni i depoziti po viđenju u stranim valutama	30%
Ukupno depoziti stanovništva	9%

Uzimajući u obzir spomenutu smanjenu kreditnu aktivnost, rezultat je bio dodatno akumuliranje već visokih nivoa rezervi za likvidnost koje su investirane u državne hartije od vrednosti i na tržištu novca, u zavisnosti od profitabilnosti u datom momentu.

Devizni rizik

Devizni rizik potiče od rizika pojavljivanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa. Banka je izložena deviznom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Za potrebe efektivnog upravljanja i adekvatne zaštite od deviznog rizika, Banka nastoji da ostvari valutnu usklađenost imovine i obaveza prateći i analizirajući izloženost Banke riziku na bazi tekućih i projektovanih otvorenih deviznih pozicija po valutama i trenutnih i očekivanih kretanja deviznih kurseva.

Za upravljanje deviznim rizikom nadležni su Upravni odbor banke, Izvršni odbor banke, ALCO odbor, Tim za upravljanje sredstvima i gotovinom i Tim za kontrolu rizika i modeliranje.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije, (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala banke, obračunatih u skladu sa odlukom o adekvatnosti kapitala NBS.

Ukupna neto otvorena devizna pozicija predstavlja apsolutnu vrednost ukupne duge, odnosno ukupne kratke devizne pozicije, i to zavisno od toga koja je od ovih apsolutnih vrednosti veća. Banka je dužna

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

da odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Dugoročni cilj u skladu sa rizičnim profilom Banke je potpuna zaštita od deviznog rizika i uspostavljanje i održavanje deviznih sredstava u iznosu deviznih obaveza Banke, ili u okviru interno postavljenih limita, kao i njihova usklađenost po ročnosti, a u skladu sa propisima i limitima propisanim od strane Narodne Banke Srbije.

Tokom 2019. godine izloženost deviznom riziku bila je značajno ispod maksimalnog nivoa propisanog od strane regulatora. Interno uspostavljeni limiti za dugu i kratku otvorenu deviznu poziciju prekoračeni u nekoliko navrata (pre svega zbog knjiženja zakupa usled stupanja na snagu IFRS16), a što je posledica dogovorenih akcija koje su zahtevale da otvorena devizna pozicija ne bude zatvorena neposredno, već u roku od nekoliko dana.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena u nivou kamatnih stopa. Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Kamatnim rizikom banke upravlja ALCO odbor, podržan od strane Tima za upravljanje sredstvima i gotovinom, koja je prva linija odbrane u vezi sa ovom aktivnošću. Druga linija odbrane, tj. kontrola rizika,

je odgovornost Tima za kontrolu rizika i modeliranje, koja to sprovodi savetovanjem i kreiranjem izveštaja, sa ciljem da se optimizuje odnos rizika i prihoda banke.

Banka procenjuje kamatni rizik za sve značajne valute. Značajna valuta predstavlja svaku valutu čiji ukupan iznos obaveza iz bilansa i vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja Banke, a koje se izmiruju u toj valuti čini 5% ili više od 5% ukupnog iznosa obaveza banke.

Banka je i tokom 2019. imala veliku bazu klijentskih depozita bez ugovorene ročnosti, a značajan priliv sredstava od depozita koji nije plasiran u kredite, investiran je ili u državne hartije od vrednosti Republike Srbije, transakcije sa Narodnom bankom Srbije ili plasmane bankama.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nenamernih ili namernih propusta u radu zaposlenih, usled neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa u banci, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci kao i u slučaju nastupanja nepredviđenih spoljnih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, ali isključuje reputacioni, poslovni i strateški rizik.

Suština procesa upravljanja operativnim rizicima je da odgovornost leži na menadžmentu svih organizacionih delova, koji dobijaju podršku od strane Tima za kontrolu rizika i modeliranje, a koje nadgleda Interna revizija, Odbor za reviziju i Izvršni Odbor.

Forum za upravljanje operativnim rizicima se sastaje na mesečnom nivou, pri čemu se diskutuju evidentirani događaji nastali kao posledica realizacije operativnog rizika i vrši evaluacija operativni rizika koji proizilaze iz ključnih bančinih procesa. Forum za upravljanje operativnim rizicima se usaglašava i oko predloženih mera mitigacije operativnih rizika i prati realizaciju definisanih akcionih planova.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE

BILANS USPEHA

	01.01.- 31.12.2019.	01.01.- 31.12.2018.	Var. 2019/2018
Prihodi od kamata	844,862	837,401	0.89%
Rashodi od kamata	-233,094	- 251,648	-7.37%
Neto prihod po osnovu kamata	611,768	585,753	4.44%
Prihodi od naknada i provizija	716,108	623,895	14.78%
Rashodi od naknada i provizija	-530,686	- 434,219	22.22%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	185,422	189,676	-2.24%
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	1,920	-100.00%
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	203,997	150,342	35.69%
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	- 72,801	- 87,660	-16.95%
Ostali poslovnih prihodi	3,887	4,156	-6.47%
Ukupan neto poslovni prihod	932,273	840,347	10.94%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	- 503,258	- 511,779	-1.66%
Troškovi amortizacije	- 261,655	- 236,152	10.80%
Ostali prihodi	52,711	24,286	117.04%
Ostali rashodi	- 697,739	- 726,195	-3.92%
Gubitak pre oporezivanja	- 477,668	- 609,493	-21.63%
Dobitak po osnovu odloženih poreza	-	7,569	-100.00%
Gubitak po osnovu odloženih poreza	- 13,888		
Gubitak nakon oporezivanja	- 491,556	- 601,924	-18.34%

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE (nastavak)

U 2019. godini zabeležen je neznatan rast prihoda od kamata od 0,89% uz istovremeni pad rashoda od kamata od 7,37% kao rezultat smanjenja kamatnih stopa na depozite, što je rezultiralo povećanjem neto prihoda od kamate za 4,44%.

Prihodi od naknada i provizija beleže rast od 14,78% što je rezultat povećanja baze klijenata u 2019 godini. Rast rashoda od naknada i provizija od 22,22% u vezi je sa rastom prihoda i uglavnom se odnosi na naknade i provizije po osnovu kartičnog poslovanja. Neto prihodi od naknada i provizija smanjeni su za 2,24% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan neto poslovni prihod veći je u odnosu na prethodnu godinu za 10,94% što je rezultat povećanja kamatnog prihoda ali i transakcionog poslovanje sa klijentima.

BILANS STANJA

	Stanje na dan 31.12.2019.	Stanje na dan 31.12.2018.	Var. 2019/2018
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	3,776,531	3,033,448	24.50%
Založena finansijska sredstva	-	242,391	-100%
Hartije od vrednosti	5,978,056	3,429,203	74.33%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,575,480	1,625,004	120.03%
Kredit i potraživanja od komitenata	5,588,845	6,725,842	-16.90%
Nematerijalna imovina	266,169	302,441	-11.99%
Nekretnine, postrojenja i oprema	492,453	301,050	63.58%
Tekuća poreska sredstva	4	4	0.00%
Odložena poreska sredstva	-	108	
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	19,674	20,956	-6.12%
Ostala sredstva	259,430	250,514	3.56%
Ukupno aktiva	19,956,642	15,930,961	25.27%
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	645	248,566	-99.74%
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	13,969,631	13,289,830	5.12%
Subordinirane obaveze	467,469	468,428	-0.20%
Rezervisanja	94,617	36,312	160.57%
Odložene poreske obaveze	14,356	-	
Ostale obaveze	670,547	392,996	70.62%
Ukupno obaveze	15,217,265	14,436,132	5.41%
Kapital			
Aksijski kapital	10,280,853	6,553,146	56.88%
Gubitak	-	-	
Rezerve	5,633,849	5,142,293	9.56%
	92,373	83,976	10.00%
Ukupno kapital	4,739,377	1,494,829	217.05%
Ukupno pasiva	19,956,642	15,930,961	25.27%

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE (nastavak)

U poređenju sa prethodnom godinom krediti komitentima su smanjeni za 16,9%. Hatije od vrednosti koje se odnose se na ulaganja u obveznice Republike Srbije porasle su za 74,33%, a potraživanja od banaka i finansijskih organizacija su porasla za 120,03%.

Baza depozita je smanjena za 5,12%, a akcijski kapital povećan za 56,88% kao rezultat dokapitalizacije.

VIII ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE

15. marta 2020. godine u Republici Srbiji je proglašeno vanredno stanje zbog opasnosti od širenja virusa COVID-19. 17. marta 2020 Narodna banka Srbije donela je Odluku o privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojom je propisana obaveza banaka da svojim klijentima ponude zastoje u otplati obaveza po kreditima (moratorijum) u minimalnom trajanju 90 dana. Procenom uticaja navedenih mera na poslovanje banke, utvrđeno je da ove mere neće značajno ugroziti poslovanje banke, da banka raspolaže resursima da obezbedi dodatnu likvidnost, te da će zadržati regulatorne pokazatelje u propisanim okvirima.

Kako se epidemija i njeno širenje nastavljaju, veliki je izazov predvideti pun uticaj i trajanje ekonomskih uticaja. Međutim, kako okolnosti se mogu dalje pogoršavati, Banka procenjuje da epidemija COVID-19 može imati negativan uticaj na kreditni portfolio, kvalitet aktive, obezvređenja i rezervisanja, fer vrednost finansijskih instrumenata itd. U ovom momentu nije moguće da Banka, sa visokim nivoom sigurnosti, utvrdi efekte epidemije na njenu finansijske poziciju i performanse.

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2019. godinu.

IX PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

U fokusu poslovne strategije Banke je pružanje finansijskih usluga fizičkim licima putem internet i mobilnog bankarstva. Namera Banke je nastavak pružanja finansijskih usluga stanovništvu kao i unapređenje onlajn i mobilnog bankarstva. Cilj Banke je da poboljša kanale distribucije i njihovu efikasnost kako bi ojačala svoju tržišnu poziciju. Banka nastoji da nastavi razvoj pružanja digitalnih usluga kako bi obezbedila klijentima kvalitetno i ugodno bankarstvo i unapredila njihovo korisničko iskustvo.

Kako bi se ostvarili strateški ciljevi, menadžment Banke predlaže sledeći pristup tržištu Srbije:

1. Naglasak na poslovima sa stanovništvom na bankarskom tržištu i na nastavku pružanja inovativnih usluga iz domena internet i mobilnog bankarstva. Pružajući kvalitetne i pouzdane „osnovne bankarske usluge, Banka planira da održi postojeću bazu aktivnih klijenata kao i da time utiče na dalji rast iste. To je podloga za generisanje prihoda od naknada, ali i dobra osnova za prodaju ostalih bankarskih proizvoda koji nose veći prihod.

2. Povećanje tržišnog udela u poslovanju sa stanovništvom projektovano je na strani aktive bilansa stanja. Osnovni kreditni proizvodi u Budžetu se najvećim delom odnose na kredite za kupovinu novih mobilnih uređaja, zatim brze i vremenski ograničene kreditne proizvode, zajedno sa kreditnim karticama. Banka planira da iskoristi modernu tehnologiju i prednosti komfornog načina finansiranja kako bi direkto ponudila predodobrene kreditne proizvode, sa jednostavnim i transparentnim cenama, posebno segmentiranim klijentima. Personalizovana ponuda i kompletan onlajn proces će pozitivno

uticati na percepcije korisnika i na njihovo iskustvo u korišćenju bankarskih proizvoda. Sa druge strane, banka će unaprediti svoje distributivne kanale, ostati efikasna i dodatno će ojačati digitalnu poziciju sa svojim onlajn bankarskim pristupom.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

IX PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ (nastavak)

3. Uvećanje tržišnog učešća u odnosu na trenutno, u poslovanju sa stanovništvom, je planirano na strani pasive bilansa stanja. Dakle, nastavak nuđenja depozitnih proizvoda, koji omogućavaju klijentima značajnu fleksibilnost i iznad prosečni prinos, će biti osnovni instrumenti ove ekspanzije. Ceo proces nuđenja depozitnih proizvoda klijentima je u potpunosti digitalizovan, i usklađen sa celokupnom poslovnom strategijom Banke.

Da bi ostvarili definisane ciljeve potrebno je da obezbedimo posvećenost dobavljača, kompetence za upravljanje odnosa sa korisnicima, sistemska unapređenja za veću efikasnosti i autonomiju, kao i kvalitet i dostupnost podataka.

Strateška ambicija u domenu tehnologije je isporuka svih tehničkih zahteva koji su stavljeni ispred poslovnih, regulatornih ili potreba postojećeg okruženja. Pažljiv izbor stručnog kadra kako bi se ti zahtevi izvršili, glavna je smernica u podeli odgovornosti u timu. Kao rezultat toga postoje različiti načini za ostvarivanje IT usluga koje Banka koristi u punoj meri. Primarni način za obezbeđivanje potrebnih stručnosti je interni razvoj fokusirajući se na izvršavanje aktivnosti koje spadaju u svakodnevni posao. Održavanje i operacije infrastrukture (hardver, softver i mreža) su apsolutni prioritet.

Beograd, 06. april 2020. godine

Marija Popović
100100511

Digitally signed by Marija Popovic
100100511
Date: 2020.04.04 12:57:47 +0200

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora
Zakonski zastupnik banke

Miloš Polovina
Član Izvršnog odbora